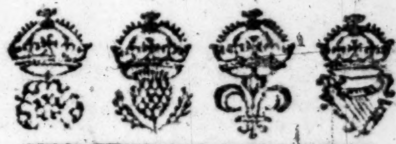
REVERENDI PATRIS EMANVELIS THESAVRI E SOCIETATE IESV, CÆSARES;

Et ejusdem varia carmina:

Quibus accesserunt

Nobilissimorum ORIENTIS & OCCIDENTIS Pontificum elogia, & *varia opera Poëtica.*

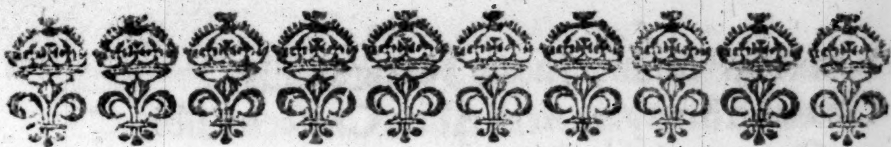
Editio secunda emendatior, cum auctariolo.

OXONII
Excudebat L. LICHFIELD Impensis GULIELMI WEBB *Bibliopolæ.*

M. DC. XXXVII.

[illegible]

In honorem Illustriss. D. D. Verulamii, Vicecomitis S^ti ALBANI, Mag. Sigilli Custodis, post editam ab eo *Instaurationem Magnam.*

QVis iste tandem? non enim vultu ambulat
Quotidiano! Nescis ignare? Audies!
Dux Notionum; veritatis Pontifex;
Inductionis Dominus, & Verulamii;
Rerum magister unicus, at non Artium;
Profunditatis pinus, atq; Elegantiæ;
Naturæ Aruspex intimus; Philosophiæ
Ærarium; sequester experientiæ,
Speculationisque; Æquitatis signifer;
Scientiarum, sub pupillari statu
Degentium olim, Emancipator; Luminis
Promus; Fugator Idolûm, atque nubium;
Collega solis; Quadra Certitudinis;
Sophismatum Matrix; Brutus Literarius,
Authoritatis exuens tyrannidem;
Rationis & sensus stupendus Arbiter;
Repumicator mentis; Atlas Physicus
Alcide succumbente Stagiritico;
Columba Noæ, quæ in vetustis artibus
Nullum locum requiémve cernens, præstitit
Ad se, suamq; matris Arcam regredi.
Subtilitatis Terebra; Temporis Nepos
Ex veritate matre; Mellis alveus;
Mundiq; & Animarum sacerdos unicus;

Securis errorum; Inque Naturalibus
Granum Sinapis, Acre Aliis, Crescens sibi.
O me probè lassum Iuvate Posteri!

G. HERBERT Orat. Pub. in
Acad. Cantab.

Epigraphe GUSTAVI ADOLPHI.

Siste viator,
Nec desponde animum,
Vt nequicquam speres,
Ni mori speres;
Vix est quod metuas,
Ni vivere metuas.
Fato cessit vitæ Mortisq; arbiter summus,
Proximum cœlitibus Nomen.
Quin illud exigis?
Dabo;
Sed ut lites Lachrymas
Regi Potentiss. Pientiss.
GVstaVo,
QVo seXto noVeMbrIs
NeCI Dato
Tota Europæ facies mutata est,
In planctum solutis Humaniss. quibuscúnque.
Quin Majora postulas?
Accipe;
Ille, qui Dissidia Publica pace terminare,
Pacem bonis Artibus excolere;

Ille

Ille, qui oppressos in suum jus asserere,
Assertos libertate donare,
Libertatem securam reddere,
Aggressus est,
Proh dolor! Interiit.
Sed ut summum arduæ virtutis audiat.
Nullus quippe post homines natos
Bono publico
Potiora intentavit,
Graviora passus est.
Abi jam, si licet, in rem tuam.

DAN. HEINSIUS.

CÆSARIS ELOGIUM.

C. IVLIVS CÆSAR

Lucii Cæsaris F. lux Cæsarum & Pater,
Romanus Alexander, Terræ Mars:
Omnibus tam metuendus, quam mitis;
Pretium fecit servituti.
Victo orbe Vrbem victricem orbis vicit.
Defuêre illi hostes, hostem habuit Patriam,
Ne deesset unquam quod vinceret.
Ingratam Patriam patriis armis punuit.
Eam vicit invitus, quâ vixit invitâ.
Qui Romæ propugnator non regnavit, regnavit expugnator:
Pro Roma triumphârat, de Roma triumphavit:
Amavit tamen inimicam, nolenti profuit.
Sæpe à fulmine lauro servatus regiâ,
Quem inermem timuerunt arma, armata necavit toga:
Cessit Civibus Cæsar Cæsus:
Serò cognitum luxit Patria,
Viventem hostem, mortuum vocavit Patrem,
Parricidium confessa cùm patrem dixit.
Disce lector.

Melius sæpe quæ non habes vides, quàm quæ habes.

C CÆSAR

CÆSAR

Per mare innatans commentarios gerit.

HOrrida felici rumpit freta pectore Cæsar,
Librũ læva regit, dextra flagellat aquas:
Dum mare Cæsareæ formidat verbera dextræ,
Currit inoffenso tuta sinistra libro:
Dextera sit remus, navis tua corpora, Cæsar,
Vela chlamys, malus læva, volumen opes.
Ibitis illæsæ metuenda per æquora merces,
Naufraga non poterit tanta perire ratis.

CÆSAR

Scribit suos commentarios.

QVæ modò fulmineum vibrabat dextera ferrum,
Pacatos calamos sanguinolenta regit.
Scribit dextra eadẽ calamo, quæ gesserat ense,
Hoste vetustatem deficiente ferit.
Nulla tuæ, Cæsar, celebratæ gloria dextræ,
Aut ferro, aut calamo si caruisset, erat.

CÆ-

CÆSAR

Contra Iubam pugnaturus Augurium ſpernit.

EFfugit attonito ſacris data Victima Vate,
Nudáque deluſis linquitur Ara focis.
Impavidus metuenda videt præſagia Cæſar,
Captaq; neglectis promovet arma ſacris.
Fortunam ſed enim, vel ſeſe conſulit unum,
Non capit à profugo praſcia fata Bove.

CÆSARE MORTVO

Sidus novum apparet.

SIdereum repetit, cui ſe ſubduxerat, Axem,
Et quæ celârat lumina, Cæſar habet.
Impia ſecretum manifeſtant vulnera Numen,
Stellaque per lacerum libera corpus abit.
Tranſtulit imperiũ Cœlo dum linqueret Orbẽ,
Par erat ut victo vinceret Orbe Polum,
Iam conjuratæ prodeſt injuria dextræ,
Magnum, quem voluit perdere, Roma facit.

AVGVSTI ELOGIVM.

D. AVGVSTVS OCTAV. CÆSAR.

Patris virtutem contraxit filius Patre major,
Illi corporis forma Imperium promisit, Animus dedit:
Privatus Imperatori similis, Imperator privato fuit.
Doluit Patria cùm Principem fecit, gavisa cũ habuit;
Timebat carnificem, medicum experta.
Ad bellum natus, bellum fugavit,
Motus est Orbis illo moto, quievit quieto.
Brevis pugna pacem peperit longam:
Abortum fecit fortuna.
Iani templum solus clausit, Musarum solus aperuit.
Quibusdam non caruit vitiis, vitiorum severus ultor:
Quæ admittere pudebat, committere non puduit:
Hôc tantũ se Hominẽ probãs, quod in humana incidit.
Qui Deus habebatur inter homines, cæpit homo haberi inter Deos:
Demum Nolæ, volente fato,
Invictus viris, victus à Fœmina,
Obiit sol Patriæ oriens ploratus, ploratus cadens.
Disce lector.

Quo præsente expiraturum te putas, fortè suspirabis, si absit.

AV-

AVGVSTO
Comedenti Aquila panem rapuit.

DVm prãdes tibi furtivo Iovis armiger auſu
　Ambeſas avido diripit ungue dapes.
Ab Jove conſuerat diviſam ſumere menſam,
　Te ſimilem cernens credidit eſſe Iovem.

Dei nomen iniquè aſſumit.

VNo bina videt miracula tẽpore Mũdus,
　Cedere Roma Deo prodigioſa negat.
Nam Deus humanos, dũ ſe tenuavit in artus,
　Parvus Homo, ingentem ſe facit iſte Deum.
Ille Homo cùm fiat, Divus non deſinit eſſe,
　Cùm Deus hic fiat, non ſinit eſſe malus.
Major es ergo Deo, vel nomen fingis iniquum,
　Cæſar, non potuit, quod potẽs ipſe Deus.

AVGVSTVS

Auditâ Civium clade caput ad parietem allidit.

TRūca vidēs Populi derisus corpora Cæsar,
Aspera semineci marmora fronte petit.
Scilicet ultricem geniali vulnere niti
Pallada conatur: se putat esse Iovem.

AVGVSTVS

Veneno ab Vxore (ut putatur) propinato interit.

CRuda novercales cōmiscet fœmina succos,
Cæsar & in pateris ultima fata bibit.
Pastus vipereis vita fugiente venenis,
Ad lentam properat pallidus ora necem.
Namq; hostes rabidi Furiarū ut maxima Regē
Perderet orârunt, perdidit Vxor Anus.

TIBERII ELOGIUM.

CLAUDII TIBERII NERONIS

In obſcuro atramento clareſcant geſta, ſi poſſunt:
Hic Liviæ F. Auguſti Privignus
Matris mores tenuit, non vitrici:
Acuto in peſſimis ingenio, obtuſo in optimis:
Dexteram fortunam, ſiniſtram virtutem habuit,
Triumphator aliorum ſæpe, nunquam ſui.
Repugnante vitrico, Matre propugnante
Ad Imperium ab exilio venit, in exilium miſſurus imperium;
Tam ſceptri amans cum non haberet, quam amens cum habuit.
Sponte ſe Roma Tyranno tradidit; Tempori ſerviens, non Regi.
Cives preſſit ut aurum exprimeret.
Simulatione Proteus,
Non unquam magis hoſtis, quam cum blandus.
Manu hamabat, amabat vultu.
Capreis marceſcens Romæ aderat ferro, ſi non conſilio:
Fame nepotes perdidit, ſuæ famæ nepos.
A Nepote tandem perditus, obiit:
Huic lætas Populus exequias fecit.
Diſce Lector.

Mores non mutat qui gradum mutat.

TIBERIVS

Etiam noctu res objectas videt.

ACcipitérne rapax, metuẽdave noctua furtis
Sit Cæsar; dubiũ est: est tamen alteruter.
Accipiter nil nocte videt, nil Noctua claro
Fusca die: Cæsar nocte dieque videt.
Est utrũque igitur: pavidæ migrate volucres,
Non vobis nox est, non bene tuta dies.

TIBERIVS

Fame occidit nepotes.

NVtrit Amyclæũ Romana per antra Leonẽ,
Nutrit & Hircanæ Claudius ora Feræ.
Cæsarcam lambit saturataq; Vipera dextram,
Humanas capiunt lubrica monstra dapes.
Quæris jejunos cur perdidit ille Nepotes?
Non tantas poterat pascere Roma feras.

TIBERIVS

Dum tonat lauro se cingit.

AVdit iners, metuit, stridẽtia fulmina Cæsar,
Sulphuream nimbo parturiente facem.
Quasque serenato temnebat sidere frondes,
Adjungit tepidis nube tonante comis.
Errasti: quin te quia cingit Regia laurus,
Regia te Cæsar fulmina concutient.

TIBERIVS

Fame perit.

ABripit expressis quãtũ petit Vrbibus aurũ:
At nequit aurivorũ solvere dente famẽ.
Illyriis gravidum suspirat messibus Istrum,
Devorat optatas Cæsar, & ardet, opes.
Quicquid Romanâ metitur sine lege securi
Flagrat, nec toto frangitur orbe fames.
Desine consulto tua, Cæsar, Aruspice fata
Quærere: vis dicam? tu moriere fame.

CALIGVLÆ ELOGIVM.

CLAVDIVM CÆS.
CALIGVLAM

Ex clade Heroũ, ex cęde nominis, ex caligine oblivionis
perge vindicare Fama.
Qui in Mortis castris vitam habuit.
Nondũ puer, jam Miles, priùs gladiũ vidit, quàm Solẽ.
Vt Mavors ortus, ut Bacchus vixit:
Fortior infans, quam adultus,
Præposteram habuit ætatem.
Tantum ut Imperium raperet sui ortus memor,
Tiberio vittam cum vitâ rapuit,
Ejus sanguine suam chlamydem purpuravit,
Regiam laurum messuit gladio;
Quamvis laureâ contẽptâ primus aureâ coronâ gessit,
Aurum Imperii, non laurum amans.
Deus credi voluit,
Humana vitia Deorum commendans nomine.
Immortalitatem affectavit mortalis:
Demum sua morte mortalitatem est fassus,
Nam inter milites ortus inter milites obiit,
A milite vitam accepit, & mortem.
Disce lector.

Fortis est non qui inter fortes nascitur, sed qui fortiter vivit.

CALIGVLA

Nascitur in campo.

CÆsar ut inclusus materno carcere sensit
Classica, non potuit tædia ferre moræ.
Intempestivo discindit viscera nixu,
Sanguineamq; petit sanguine tinctus humũ.
Vt clypeo exceptus novit volitantia pila,
Natalem gemuit se celerâsse diem.
Crediderat sed enim pateras audire sonantes,
Deceptum simili se videt esse sono.

CALIGVLA

Primus aureum diadema tulit.

PRimus Apollineâ commutas fronde metallũ
Cæsar, & aurifero stringis in orbe caput.
Non sano capiti fragiles per tempora frondes
Non sat erant, nodo te meliore ligas.

CALIGVLA

De milite natus à milite occiditur.

QVē dederant vitæ Martis feralia Castra,
Eripuit vitæ Militis una manus.
Mars animū dederat, sed cū te, perfide, Baccho
Persimilem vidit, quod dederat repetit.

CALIGVLA

Saturnalibus diebus addidit Iuvenalem.

FOemineas Cæsar cùm fastidire calendas
Cæpit, & hæroam sistra perosa manum,
Saturnalitiis Iuvenalia fest a diebus
Iunxit, & attonitâ distulit Vrbe Iocos.
Crede, nec ingratus Iuvenalia munera Civis
Accipiet: Dominum non sinet esse senem.

CLAV-

CLAVDII ELOGIVM.

CLAVD. TIBER.
CÆSAR

Ante Imperium sine fama fuit, quia latuit.
In Imperio infamis, quia non latuit;
Clarior erat, si fuisset obscurior.
Hic in angulis gladium fugiens sceptrum invenit.
Quem cæsum volebant Patres, Cæsarē fecit miles.
Vecors, stupidus,
Stultus prudentibus, prudens stultis visus.
Iuris gladium tam periculosè vibravit quàm ignavè:
Calamo feliciùs quàm gladio usus.
Avorum gesta suo calamo testatus,
Sua gesta nepotum calamis liquit detestanda.
Triumphavit semel, pugnavit nunquam,
Timida fortuna (ut Elephas) Victoriā aborta est.
Honores contempsit carens virtute,
in hoc tantum justus.
Censurā Censore dignus, Dominiū sub Domino gessit,
Liberti libertus, Vxoris servus,
Omnia in Imperio habuit præter Imperium:
Vxore unâ occisâ aliam habuit Vindicem,
Veneno ab Agrippina sublatus.
Disce lector.

Ignavos si per vim extollas, per vim deprimes.

CLAV-

CLAVDIVS

In latebra occultus Imperator fit.

IMperii fugiens lucem latebrosa subivit
Cæsar: quàm Princeps maluit esse Fera.
Conscia mēs sceleris pronum formidat honorē,
Ægra manus sceptri pondera ferre nequit.
Desine Roma Ducem nolentē velle; quid urges?
Non volet is sceptrum ponere, quando voles.

CLAVDIVS

In Imperio vitam inertem ducit.

FOeminea temerata manu regalia Cæsar
Sceptra gerēs, partū perdidit omne decus.
Regius illustrat latitantia crimina fulgor,
Quem toga celabat, prodit aperta Chlamys.
Obscurat claro in solio sua nomina Cæsar,
Clarior in latebra, si latuisset erat.

CLAV-

CLAVDIVS

Plures aquæductus condit.

CÆrula Romanas quæ proluit unda ruinas
Cæsareo liquidum munere fundit ebur.
Qui Tiburtinis Anio ſubductus agellis
Civis in Auſonias ſe ſtupet ire Domos,
Quique per infracti peregrinus vulnera mõtis
Transfuga Romuleâ Fucinus urbe fluit,
Et piger attonitis qui torpet fluctibus amnis
Cæſar cuncta tuæ ſunt monumenta manûs.
Exigit undarum te Principe Roma tributum:
Terrarúmque caput, vult caput eſſe Maris.

CLAVDIVS

Non exit ad pugnam

I Piger, abſtruſis te vecors eripe Thermis:
Iã vocat ampla tuas barbara præda manus:
Hoſtibus aucta ſeges Romanis falcibus auget
Materiam: tantæ ſunt tua damna moræ.
Providus Imperii jacturam Claudius horret,
Imperium in latebris ſervat, ubi dederat.

NE-

NERONIS ELOGIVM.

NERONIS CLAVDII *CÆSARIS*

Aude, calame, vel ſcribere nomen, vel projicere:
Calamis pungatur, quos gladio acuit.
Hic inter privatos optimus, inter Principes peſſimus fuit:
Regno dignus niſi regnâſſet.
Depreſſit illum fortuna dum erexit,
Molles illius mores in duris, induruere in mollitie.
Dum laurum acquiſivit Regiã, palmã amiſit popularẽ.
Victoriam ſceptro terruit:
Regia faſcia eò tantũ uſus, ut malè ſanũ verticẽ ligaret:
In quem Imperium projecit fortuna ut frangeret.
Patriæ Dominus non Princeps fuit.
Domum Auguſtam fecit, anguſtam Vrbem.
Matris viſcera quæſivit ferro, dubius an ferrea eſſent.
Cui occiſæ Romam fecit Rogum.
Patriam incendit, ut extingueret.
Romæ demum vitam reddit cum ſuam projecit:
Qui Nero fuit aliis, ſibi non defuit Nero,
Injuſtus aliis Iudex, juſtus ſibi.
Alienũ ſanguinẽ quem biberat per ſua vulnera regeſſit.
Defuit extincto rogus.
Ignis avara fuit Roma, quæ tantũ ignem acceperat.
Diſce lector.

Dedignatur terra tegere, qui terram dedignatur tangere.

NE.

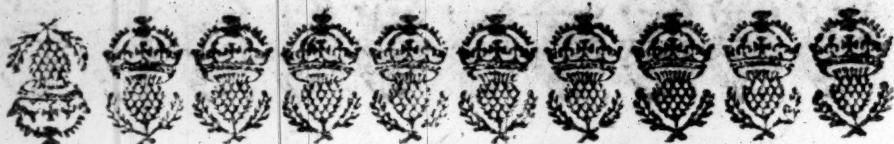
NERO
Inflammat Vrbem.

ORbē, Roma, novū metuenda potētia Regū
Te facit, ipse tuas invidet Orbis opes.
Trāquillas Genitor dederat tibi Romulus auras
Saxea telluris Viscera Tarquinius;
Claudius abstrusis vexit tibi ductibus Vndas,
Ignea ne desint fert elementa Nero.

NERO
Dum ardet Roma, Cythara canit.

Nō patriæ Cæsar lachrymis, nō igne movetur,
Amittunt vires ignis, & unda suas.
Dum videt ambustū Patriæ fumare cadaver
Exequias hilari solvit honore lyræ:
Vincere Thebani tentat miracula fabri,
Condidit ille urbem, destruit iste lyrâ.

NERO
Matris ventrem lacerat.

Matris ab infracto prodit fera lubrica vẽtre,
Atque oritur Lictor filia quæ latuit.
Non oblita sui Romana est Vipera moris,
Quos oriens nequiit, frangit adulta sinus.
Frangere nõ poterat tã ferrea viscera nascens,
Fregit cùm potuit ferrea facta manus.

NERO
Seipsum occidit.

Vivere Nestoreos meruisti Claudius annos,
Nõ nisi cũ lachrymis te tua Roma vocat.
Tigris erat qui te feriit: petat ergo scelestus
Tartara: Caucaseam viscere pascat avem.
Cursibus æternis illum Rota versa fatiget,
Tantaleam nequeat solvere fonte sitim.
Non Nero (vaticinor) saltem morieris inultus:
Ille tuo, qui te conficit, ense cadet.

GAL-

GALBÆ ELOGIUM.

SERGIUS SULPITIUS GALBA

Elogia qualia libebat audivit Vivus:
Qualia licet mortuus audiat.
Veritas posthuma Patrem non timet.
Pasiphaës filius credi voluit, non Achaiæ: credatur,
Non nisi ex Pasiphaë fluxit Minotaurus.
Ab Sulpiciis degener, suppliciis genitus.
Neroni suffectus est Nero.
Non tyrannum amisit Roma, sed mutavit.
Fero Iuveni senex furens successit, Immaturo putris.
Auri Scylla, gemmarum magnes.
Fortunæ simulacrum coluit, à fortuna delusus:
Tam fortunæ quam aliis onerosus.
Tribus libertis regendum sceptrum dedit;
Ne pauciores Romã, quàm Avernũ affligerent furiæ.
Durus aliis, sibi mollis
Timorem exegit, odium elicuit:
Tam timore dignus quàm odio.
Milites ad alienum sanguinem alliciens, ad suũ allicuit
Dum fictis armis mortem provocat,
Veris necatur.
Disce lector.

Mortem non spernant qui mori timent.

GALBÆ

Ad pedes Victima sacrificanda fugit.

TAurus adoratas fuerat moriturus ad aras,
Senserat & dubiæ vulnera certa necis.
At fugit, & sacro fœdavit sanguine Galbam,
Gestatus bijugis dum sonat altus equis.
Quod petis aufugium? qualem fugitiva salutē
Victima? Carnificem dum fugis, ecce petis.

GALBA SACRIFICANTE

Puer qui ministrabat repentè canescit.

DVm sacra jejuno designat vulnera cultro,
Ante coronatum Galba cruētus ebur.
Aureus argento mutatus canuit Infans
Intempestivâ diriguitque nive.
Infelix Roma es, Galbæ si liquerit ensem;
Imminet en propero cana senecta pede.

GAL-

GALBÆ

Bis in ſomnis offertur Fortuna.

TE Dea velivolo quæ trãſigit æquora tergo,
Vt Sceptrum caperes viſa rogare fuit.
Inde relabentem cùm jam te cerneret annis,
Se tibi rapturam, quod dedit antè, monet.
Te Iuvenem, gemmisq́ levẽ Fortuna ferebat,
Ditior & Senior ſis gravis. Eſt mulier.

GALBÆ

Emortui caput haſta circumlatum ſaxis petitur.

FAma eſt in gelidũ cõſpecta Gorgone Saxũ,
Viſcere torpenti diriguiſſe Viros.
Prodigium majus: quod ſummâ devebis haſtâ
Lixa caput, longè ſaxa animata vocat.
Infernæ majore Domus tortore ſonabunt:
Quarta Erebũ, major Gorgone, Dira petit.

OTHO-

OTHONIS ELOGIUM

M. OTHO SYLVIUS,

Sylviorum Sylvestris palmes.
Paterni animi tenax, pecuniæ prodigus hæres.
Auri avidus, ut evomeret,
Quæsturam gessit, quæsturam posuit.
Neronis intimus, intimè Nero fuit.
Dignus qui Neroni succederet est acclamatus.
Non tamen à Nerone Regnũ accepit ut Hæres,
Quo illud furaretur ut Nero.
Pari facto cum Nerone accepit, pari fato dimissurus.
Ære alieno obrutus
Sceptra accepit ne periret,
Periit, quia accepit.
Faces Civiles suis odiis accenderat,
Debuit suo sanguine restinguere
Qui in adolescentia otio seneverat, senecta non eguit:
Suorum scelerum ultor fuit:
Oculos sibi prius effodit:
Parva jactura, cum iis non uteretur.
Cæcus deinde cæcam mortem quæsivit ferro:
Non tamen cæca erravit manus.
Disce lector.

Malis si desit Carnifex, sibi non desunt.

OTHO-

OTHO

Diti ſacrificans, litat quod dirum erat.

SI tua Semideũ Patri cadat Hoſtia, Cæſar,
Tabida fumoſis ignibus exta ſonant.
Si Diti cadat ante aras: jam Mulciber inſons
Integra ſincero viſcera dente vorat.
Infelix Cæſar! vel ſint tibi numina læva,
Vel dextra, ipſe Diis Otho ſiniſter eris.

OTHO

Rapax eſt alieni.

Claude flagellatas, mercator, marmore gazas
Othonis penetrat marmora clauſa manus.
Turbato concede mari tua lucra, Britanne,
Extrahet immerſas Cæſaris aſtus opes.
Si pedibus, quãtũ manibus valet, Otho valeret,
Aerias curſu vinceret iſte grues.

OTHO

Priusquam se occidat oculum sibi confodit.

SOmni Sororem Vulgus ut mortem vocat,
Dormire credit Otho quos cogit mori:
Quin ipse cæde Civium lassus gravi,
Tandem depositis ocium telis petit:
Istinc strepentes jam recedant Aulici:
Dormire vult, cœpit fenestras claudere.

OTHO

Seipsum occidit.

MIlle Tyrannorũ, Cæsar, tormẽta mereris,
Et tamen est crimen si tibi tela paras.
Te quicunque necet pius est, tamẽ ipse scelestus
Es si te ferias: est scelus esse pium.
Te damnat cœlum, te conscia Tartara damnat,
Es reus, at lictor non potes esse tui.
Quã malꝰ es Cæsar? quæ te pia numina lustrẽt
Crimina? si pietas te facit ipsa reum.

VI-

VITELLII ELOGIUM.

AULUS VITELLIUS

Se à Fauno originem trahere putavit:
Iure quidem,
Nisi ille semiferus fuisset, hic totus ferus.
Adolescentiam ne quæras, Capreis in ocio perdidit.
Ætas virilis notior fuit, non melior.
Auri succinum, aurum etiam ex Templis traxit,
Diis auferens quod Scortis daret.
Præses scelestorum, præsidium scelerum,
Famam fœdavit filii sanguine.
Imperium ex Othonis cinere collegit;
Quæsitum diu, mittendum citò.
Vitæ dispendio parvum mercatus compendium:
Cæsaris nomen recusavit,
Cæsarianæ virtutis augurium fugiens.
Perpetuò Consul, perpetuò inconsultus:
Fami non famæ consulit,
Diis sacra gulæ sacrabat.
Fucus Imperii frugem perdidit:
Ut fucus in purpuræ Rosa citò periit.
Statim privatus Imperio, qui privatus semper fuit non princeps,
Per Urbem Raptus, risum insanis dedit moriens
Qui sanis lachrymas dedit vivens.
Morti sacratus est vitulus, ut Martem placaret.
Disce lector.

Imperium etiam mali adeunt: boni tantùm tenent.

VITELLIVS

Mendacissimus est.

Cũ gereret tumido te Cæsar, viscere mater,
Quid gereret fertur consuluisse Deas.
Iuno Vir, inquit, erit: nō Vir sed fœmina, pallas;
Utraque decepta est, semivir ille fuit.
Haud reget, hæc, regnum; regnum reget, altera dixit;
Vtraq; decepta est, haud regit, haud regitur.
Prima, peribit aquis: Siccâ, hæc, tellure peribit;
Utraque decepta est, cœno humilis periit.
Quem non decipiet duplici Vitellius ore,
Quando fatidicas decipit ille Deas.

VITELLII

Capiti Gallus in Foro insedit.

AUsoniæ dum jura dabat Vitellius Vrbi,
Imminuit capiti præscia Solis Avis.
Insidias cave dispositas, jam tela parantur,
Missa tibi volucris nunciat, ut vigiles.

VITELLIUS
Ad ſcalas Gemonianas occiditur.

R*Aptus ad infames Gemoni ſãguine ſcalas,*
Improbe, Romani ſcena furoris, obis.
O quicunque tibi ſimilis ſe extollere Regno
Ambit, per ſimiles ſurgat in Aſtra gradus.

VITELLIUS
In Tiberim projicitur.

P*Hœbeum Phaëton ſe credidit eſſe nepotem,*
Aulus item ſobolẽ ſe putat eſſe Deûm.
Ille furens patrii petiit moderamina Currus,
Hic petiit patriæ flectere frena ſuæ.
Ille animã Eridanâ flãmaſq́; extinxit in unda,
Sorte pari Auſonio mergitur iſte vado.
Hoc variat ſortẽ: lachrymat Phaëtonte cadẽte
Populus; at ridet, dum perit hic, Populus.

VESPASIANI ELOGIVM.

FLAVIVS VESPAS. CÆSAR.

Tertius Divus, Secundus Augustus, Primus Pius.
Afflictæ Vrbi tandem datus,
Solus præcessore melior.
Solus ad Imperium evasit, non invasit.
Solus è vita discessit, non fugit.
Romam Romæ restituit, sanam fractæ,
Dignitatem Imperio dedit cùm accepit.
Patriæ verus Parens, quia verus Filius.
Templum Pacis excitans templis pacem reddidit.
Ad spectacula Theatrum dedit,
Spectaculum seipso nobilius dare non poterat.
Dignus spectari quem Cæci etiam spectârunt:
Dignus Imperator quo jubente Claudi currebant.
Iniquis æquus, injuriarum morsus linivit oblivione.
Hierosolymæ ut fores clauderet Iani fores aperuit,
Vt pacem pareret nupsit Bellonæ.
Sceptri caduceo pacis sõnũ induxit, sõnũ induxit ocii.
Sed hem serò datus, citò rapitur!
Cessit divino fato, qui excessit humana facta.
Stans Obiit,
Mortem terruit cùm animam efflavit.
Disce lector.

Principem decet stantem mori.

VES-

VESPASIANVS
Amphitheatrum condit.

Quis? quis Erythræis animat properātia ripis
Marmora? quo rupes nudaq́3 saxa volāt?
Oceano mirante Paros procul innatat omnis:
Currit in Ausonium terra Pelasga Mare.
Heu quæ Romuleâ moles sese erigit Vrbe?
Proxima marmoreus sidera pulsat apex.
Naufraga siderea minitatur machina puppi,
Pallidus, & pavidos Sol retroegit equos.
Vel tua, vel superûm sunt hæc miracula Cæsar,
Orbis enim in primo clauditur Orbe novus.

VESPASIANVS
Comicos introducit.

REddidit Ausoniis scurrilem Cæsar arenā,
Et repetis solitos, Histrio salse, jocos.
Provocat alba chelys cordacem carmine saltū,
Prima theatralis jura Bathyllus habet,
Migret Orestæus, Tragicæ concedite Musæ
Scenam aliis: regnum Vespasianus habet.

VE-

VESPASIANVS
Portentum videt.

AEra per vacuum cernis pendere bilãcem
Ante Palatinas, Vespasiane, fores.
Altera crudelem pensabat libra Neronem,
Altera te mitem pendula concha tenet.
Par onus utrinq; est; pendetis lancibus æquis;
Tam ferus es Cæsar, quàm fuit ille pius.

VESPASIANVS
Viso cometâ crinito jocatur.

QVi rubet infausto fecialis crine cometes
Barbaricum Regẽ, cui coma lõga, vocat.
Sic rasus loquitur, fallens sese omine Cæsar:
At vatem occidit flammea stella suum.
Flava hæc Cæsaries Flavî, est tibi noxia Cæsar.
Odit enim rufum Stella comata caput.

TITI ELOGIVM

TITVS VESPAS. CÆSAR

Flavii Vespasiani imago,
Patriæ se Patrem pro Patre dedit.
Ante Imperium ignavus, molestus, crudus,
In Imperio gnavus, modestus, clemens.
Relictos Patris mores in solio invenit:
Vapor elatus stella fulsit.
Exuit animum cum purpuram induit.
Lupus invasit regnum, evasit Pastor.
Prius aurum omne voluit quod amavit,
Tum illud donavit quod voluit.
Prius ferro corpora, tum animos auro figere didicit.
Munis officiis in immunes officii;
Patris incepta perfecit Patri.
Hierosolymam victam victimam sacravit Famæ,
Suum scripsit nomen cũm Vrbem delevit.
Tanto animo breve Imperium fuit,
Quod diu meritum biennio liquit.
Breve Regnũ cupiebat Roma cum Regẽ illum accepit,
Longum cupiit cum amisit.
Disce lector.

Non semper fortuna non mutat mores.

TITVS
Imperio accepto fit melior.

Crudus eras, Cæsar, privatâ degener Æde:
Ductus ad Imperium mitis es, & melior.
At tuus in patrio germanus limine clemens
Omnibus, in Regni perfidus arce furit.
Virga Caducæas artes num Regia servat?
Efferat en mites, mitigat una feros.

TITVS
Templum Hierosolymitanum inflammat.

Heu, heu, bacchantem qui frænent æquora flammam?
En alitur templo depereunte focus.
Frigida Romanæ serpunt per marmora tedæ:
Nulla homines flectunt vota, nec ulla Deum.
Flamma profana sacrũ conatur perdere Fanũ,
Maxima mox parvũ templa cadaver erũt.
Prodigus Isacidûm Cæsar cupit esse Sacerdos;
Non tantum Vitulos, integra templa litat.

TI-

TITVS

Bìs venenum bibit, primò impunè, secundò obiit.

Hostili medicata manu cum cæcuba sorpsit
Titus, inoffenso viscere monstra tulit.
Intrepido attonitus sub pectore torpuit anguis,
Immemor ipsa sui mors alimenta dedit.
Fraterna medicata manu cum cæcuba, sorpsit,
Irruit in tumidum vipera fusa jecur.
Per cava serpit hyems venarũ claustra, repertis
Mors subit auxiliis, victaque vita fugit.
Disce novũ virus: cùm non vis ulla veneno est,
Iratam Fratris (Thessala) quære manum.

TITVS

Statim ab Imperio accepto obiit.

Aurea regalis tetigit cùm põdera sceptri
Titus, mortiferâ falce recisus obit.
Vitam Vitta fugat; jam cedro laurea cedit:
Degener ad feretrum purpura pompa fuit.
Invida tam rectum viderunt Tartara Regem,
Ut regeret sedes hunc petiere suas.

DOMITIANI ELOGIUM.

FLAVIUS DOMITIANUS,

Sub malo punico natus ad malum publicum,
Ex Flavio Vespasiano.
Quàm malos ramos bonæ radices agunt!
Felix genitor erat, si tam fœcundus non fuisset.
Hic anteà fortis in Regno marcuit.
Purpuram Nessi sanguine tinctam induit,
Capitolium intravit semel, non ductus, sed pulsus.
In Theatro bellator, spectator in Campo.
Fratrem sustulit, ut se extolleret.
Gemuit rursum Roma, inducias experta non pacē.
Sub Principe legibus vincto respiravit soluta:
Sub soluto, vincta fuit Serva.
A Fratre uno vitam, mortē ab alio accepit Imperium:
A Patre medicinam, & vulnus.
Scena interdixit Histriones, solus Histrio daturus scenā:
Hostibus Musca, Muscis Hostis fuit.
Gladium prævidit, culpas videns suas,
Non tamen vitavit.
Disce lector.

Prævisa mors malos terret, non corrigit.

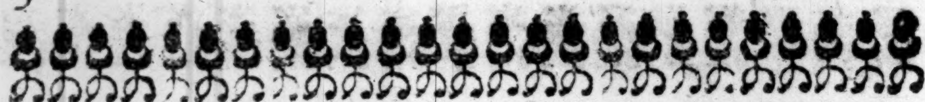
DOMITIANVS
Muſcas venatur.

Terribili armatus ferulâ volitantia Cæſar
Agmina Muſcarū provocat, urget, agit.
Pugnat nigra Phalanx, telū gerit ore, tubāq;,
Ipſa ſibi telum, dux, eques, & lituus.
Cæſareæ ſed enim ſuccumbit copia dextræ,
Parvaq; non parvū corpora vulnus habent.
Apula nativis ſpoliantur compita monſtris,
Muſcarúmque genus perdidit una manus.
Quin domitis de more feris jam Cæſar ovâſſet,
Sed quæ axem traheret muſca nec una fuit.

DOMITIANVS
Vites recidi jubet.

Sola Ceres profugo luget viduata marito,
Negligit arentes pectere flava comas.
Vitiferum prohibet frondeſcere Cæſar Iacchū,
Pulſus ab Auſonio margine Liber abit.
Scilicet humano ſe poſtquam ſanguine Cæſar
Proluit, iſta ſitit pocula, vina fugit.

DOMITIANI

Ante obitum Cornix loquuta est.

HOrrida Tarpeio crocitans in marmore cornix,
Edidit humanos prodigiosa sonos.
Prodigiis turbata novis tota horruit Aula,
Præsagam metuit Domitianus Avem.
Quid metuis, fera cùm loquitur? miracula, Cæsar,
Tam consueta times? non tu etiam loqueris?

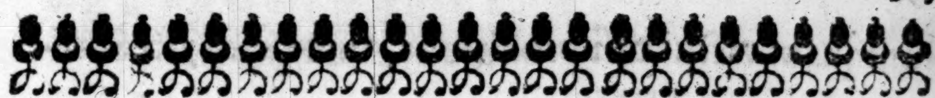

DOMITIANI

EPITAPHIVM.

EXcisa truncis germina immersit ferox
Hydra Superbior Virorum Carnifex.
Cæsar fuit, cædens, dein cæsus perit:
Horret calentē strage marmor: postquā eum
Mors hìc momordit reddita est crudelior.

CA-

CAROLVS EMANVEL DVX SABAVDIÆ.

Diu post obitum desiderabitur, qui desiderari antè cœpit quàm nasci.

Illum quippe infœcunda jã Mater votivũ susceperat,
Vt principum prodigium prodigio nasceretur:
Nam principes Natura donat, Heroas Deus.
Maximo itaque Genitori major successit infans.
Vt annis acerbus, Imperio maturus.
Alterius gremio gerebatur, & populos gerebat alis.
Sensit divinã indolẽ Philippus, cùm sibi generũ ascivit:
Toto enim orbe circumlustrato nihil majus Carolo invenit.
Quàm auspicatò conjugium cesserit proles docet:
Si Mars Minervæ nuberet, tales nascerentur.
Novem edidit liberos tam numero, quam sublimitate cœlos æquaturos.
Solent amorum tædæ, armorum tædium afferre;
At ille de conjugali thoro, ad subjugandos perduellium toros digressus,
Amorem Marti initiavit.
Exinde Carolum nemo vidit nisi armatum.
Nam regnis majoribus inclusam sortitus ditionem,
Timeri debuit, ne timeret.
Eò metuendus omnibus, quòd neminem metuebat.
Arces longè munitissimas expugnando, desertissimas propugnando.
Bella cum magnis Regibus
Imparibus armis semper concepit, paribus semper conditionibus confecit:

Numquam victus nisi proditione, numquam victor nisi virtute:
Nec ingenium, ut solet, oppressit galea
Nam æquè ingenii ac ferri acie bonus.
Ita sapientibus Apollineam, uti Militibus Martiam præripuit laurum:
Incertúmque fuit
Magisne calamo, an gladio invicta sit Regũ manus.
Prudentiâ tam perspicaci, ut callidior quibusdã sit visus.
Ignorante vulgo finitimũ Regnũ potentioribus invisũ.
Tutiùs astu, quàm hastâ servari,
Ac geminis anguibus Mercurii virgam intetponi.
Regiæ demùm virtutes,
Quæ in aliis fuerunt singulæ, in uno Carolo sunt singulares:
Sed omniũ maximã magnanimitatẽ solus totã excepit.
Nam sæpe læsus, semper lætus,
Docuit nihil contra fortitudinem posse fortunam.
Itaq; hanc omnium postremam virtutem explevit.
Nam dextram Cæsari datam ut servaret, sinistris armis circumventus;
Maluit inter arma ferè septuagenarius occumbere.
Dixeris infectum bellum consultò reliquisse,
Ne victori Amedæo filio nihil vincendũ relinqueret.
At heroico planè funere decoratus est heros.
Nam orbe toto exequias anticipante,
Exundãtia luxerũt flumina, caduca illuxerunt fulmina:
Tum gladiatorios videlicet ludos præbente fato.
Gemini Martis asseclæ Collaltus, & Spinola,
Ad Caroli Inferias pro victimâ ceciderunt.
Gratiis verò lugentibus, grato dictante genio
Magno Mœcenati suo hoc Elogium effleuit

Emanuel Thesaurus Soc. IESV.

EIVS-

EJUSDEM

CARMINA.

SITIENTE EXERCITV oblatam aquam respuit Cato.

AFrica belligeros amburit arena Quirites,
Nullaq; jam querulæ subvenit unda siti,
Forte breves galeâ legit udo è pumice lymphas,
Demeruitq; levi munere Lixa Ducem.
Delicias oculo spectant sitiente phalanges;
De nihilo Princeps invidiosus erat.
At Cato defectis quamquã trahit ilia venis,
Attonito intactas Agmine spargit aquas.
Principis exemplo dolet ægrũ mitiùs Agmen,
Nulla sitim culpat, nulla querela Ducem.
Augebat spectata sitim procul omnibus unda,
Iam sparsa excussit omnibus unda sitim.

Attritis

Attritis Arcuum nervis Romanæ Capillos sufficiunt.

Victor Agenoreos Tybris dũ vẽdicat Hostes,
Vulnificum nervus deficit Indus ebur.
Irrita securus deridet spicula Pœnus,
Et sua felici spargit inulta manu.
At non Ausonidũ latuit solertia Matrum,
Nimirum Ausonidum sat fuit esse genus.
Cornibus attexunt sibi quos minuere Capillos,
Martia fœmineus munera crinis obit.
Spicula luxuriant tenero vibrata Capillo,
Spicula tam crebras nulla dedere neces.
Fœminei sed enim lethalia tela Capilli
Sẽper erant: quid cũ spicula, & arcus erãt?

Flammam pudicitiæ testem Nupta impunè tractat.

TEstatura fidem juratæ Lælia dextræ,
Pronuba magnanimâ fert elemēta manu.
Attonitas inopina tenet reverentia flammas,
Castaq; supplicium Dextera versat iners.
Si tibi læva fuit mea credule Dextra Marite,
Sit rogus iste mihi Tæda jugalis, ait.
Testis mira fides. Propriæ qui crimine Nuptæ
Non tacuit, Castam Mulciber esse probat.

Servatorem suum servat Leo.

TAbentem levi trajectus cuspide plantam
Flebile Marmaricus personat antra Leo.
Fors ea Venator lustrat juga: tum Fera prodit,
Is pavet, hæc subitam saucia poscit opem.
Tractat fulmineos medicus jã certior Vngues,
Et medicum pavidæ se stupet esse Feræ.
Inde Theatrali captus dum servit Arenæ
Appositum memori protegit ungue Leo.
Mites esse Feras, Homines docuere: vicissim
Vt sit homo humanus en Fera capta docet.

Illæso

Illæso Filio serpentem circumvolutum perimit Pater.

ADspicit amplexũ nati peritura Dracone
Colla pater: mors est, qualibet acta mora.
Protinus in viridem iaculo collineat Hostem,
Et læso illæsus prosilit Angue Puer.
Figitur in solo docilis Serpente sagitta,
Et præscripta Patris lumine signa tenet.
Nunquam sinceri iaculum mentitur Amoris:
Id malè collimat, quod malus urget Amor.

Patrem fami devotũ lactat Filia.

FOemina per dẽsas intrat generosa Phalãges,
Quâ pater est lentâ iussus obire fame.
Arida per vacuas numerat ieiunia venas,
Ossaq; deducta prospicit alba cute.
Ah dolor! affectare dapes cavet arduus Hostis,
Iamq; famem Genitor, Nata dolore perit.
At male fœmineo dũ verberat ubera planctu,
Quid queror hoc, inquit, pectoris aucta penu?
Ergo patri lautas impendit nata papillas
Fitq; patris Genetrix ingeniosa sui.
Expugnat rigidum pietas deprensa Tyrannũ,
Corpora non passum tam bene pasta mori.
Quã nõ vincet amor causã? movet ecce tyrãnos
Et mites, legem transgrediendo, facit.

MATER

MATER HEBRÆA filio vescitur.

Quã Patriæ peperit miserã sibi devovet escã
Cognatis dapibus luxuriata parens.
Ingestus materna puer per viscera currit,
Cuna idem venter qui fuit, urna fuit.
Plaudunt exemplo Furiæ. Iam vicimus, aiunt,
Invidiam, populus nos facit iste pias.

Periclitante Patre loquitur impeditus Cræsi filius.

SEgnia regalis, vegeto jam firmior ævo,
Non poterat vocis solvere vincla puer.
Proditor ecce neci patrem cùm posceret ensis
Evomuit facili verbă reperta viâ.
Extremis Natura malis est provida. Primos
Servârat Patriâ propietate sonos.

Avarus superstitiosus.

QVando dives ero? secũ quærebat Avarus:
De ramo Corvus, cras, ait: & tacuit.
Auguriis firmata bonis sua vota moratur
Cras populaturus quas malè condat opes.
Ergo auro ingentẽ misero dum præparat Arcã
Cras perit: atq; Arcâ conditur ipse suâ.
Nec mala fatidico volucris mentitur. Avarus
Cùm moritur, Dives incipit esse aliis.

Durante spinâ perit Rosa.

AVroræ soboles Auræ pulcherrima Rore
Pascitur, atq; perit cum Genitrice Rosa.
Spina sed in longum ridens felicior ævum
Hæres deciduæ vivit acerba Rosæ.
Hoc Natura licet? spinum servare nocentem,
Atq; hilarem subitâ plectere morte Rosam,
Est Rosa flos Veneris; Venerisq; simillima flori,
Quod cruciat longũ est, quod placet exiguũ.

In funere Magni Regis

HIc gemit impositũ feretris pallẽtibus aurũ;
Aurum Atlantei lucida pompa Maris.
Hîc gelida emeritis languent in fascibus arma;
Arma per Australes quæ caluere sinus.
Hîc perit in proprio tabescens lumine cera;
Cera, Europeæ, quam peperistis, Apes.
Hic pia odorato spirantur flamine Thura,
Sudatis Asiæ Thura petita iugis.
Hoc tantũ exiguo subigũtur plurima fructu
Regna, ut funeribus plura tributa ferant.

In eodem funere.

ALta coronato quæ incũbit machina busto,
Mox erit ipsa Rogus, ipsa Cadaver erit.
Dum pia lugubrem lustrant funalia scenam
Luce sua liquidas cerne perire faces.
Pallida quæ viduã cingunt simulacra feretrũ
Ipsa suum repetunt pulverulenta solum.
Consona dũ tacitũ plorant modulamina funus,
Vox perit, & fletu solvitur ipsa suo.
Omnia mors spectat miserè spectantia Mortẽ,
Et tu qui spectas funera iam moreris.

Vita

Vita Actio.

AMphitheatralis rapimur spectacula scenæ,
Omnes, ah miseri! Fabula mœsta sumus.
Actor Homo, Cœlum spectator, grãde Theatrũ
Hic orbis, Vita est actio, scena Dies.
Iam data Regali postrema est clausula Vitæ:
Hoc est postremum plaudite: abire licet.

In statuam Iulii Cæsaris corruptã integro duntaxat nomine.

BIs deluse peris duplici discrimine Cæsar,
Bis tua diverso Vita sub Hoste cadit.
Quã dederat Genetrix Bruti tibi sustulit Ira,
Quam sculptor dederat Temporis ira terit.
Vivis parte tamen, Cæsar, meliore superstes:
Perdere iam nomen vis nequit ulla tuum.

FILIVS

Filius Patrem pingit.

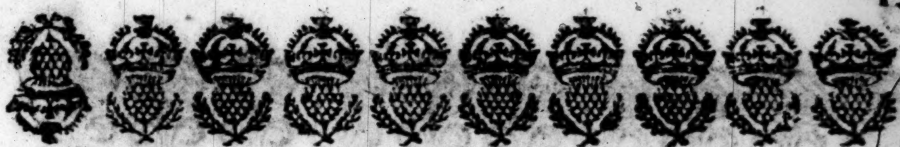
Vivificâ extinctũ restauras arte Parentẽ
Pictor, & officiũ reddit amica manus.
Qui sine te periit, per te Pater ipse resurgit,
Et vitam Iuvenis quam dedit æger habet.
Sic Patris Pater es: Nati Natusq; creatur
Qui genuit: Patrem Filius ecce parit.

Pictor seipsum pinxit.

Veráne forma fugit durat si ficta superstes?
Sorteq; Nobilior deteriore perit.
Servat adoratam contusâ forfice telam,
Et tabulæ Auctorem tetrica parca secat.
Si facit Ars firmos Homines, Natura fugaces,
Ars facere, hæc dici fingere debuerat.

In

In effigiem S. Brunonis Carthusiensium Patriarchæ.

NOn fucata levi minio te ludit Imago,
Nil fictũ lepida hæc forma, nil artis habet.
Adspicit, ac spirat: sed rara Modestia motum
Supprimit, & circum lumina ferre vetat.
Rumperet ore sonos etiam: sed sancta silendi
Regula composito non sinit ore loqui.

Gigantomachia in pariete imbribus obnoxio.

IMpia Phlegræi renovant perjuria Fratres,
Et nova compositis Montibus orsa parant.
Rursum sulphureis impendes, Iupiter, armis;
Nec valet Anguineũ perdere flamma genus.
Pone faces: rident renovatis viribus ignem;
Hæc dirimet gelidis prælia tempus aquis.

In Iudæ effigiem argenteos rejicientis.

PRojicis infames, effusor Prodige, nummos,
Et fugit extentâ nullus, Avare, manu.
Exosum refugit contingere terra metallum,
Flavaq; contiguâ Copia pendet humo.
Siccine vos postquã tetigit fera dextra, profanæ
Et pretium, & pondus demeruistis, opes?
Fallor, furacis sunt hæc miracula dextræ:
Dum rejicit nummos, attrahit illa manus.

In effigiem D. Ambrosii Theodosium Templo arcentis.

CErnis ut in vetitos princeps irrũpere postes
Nititur, & fixo vi parat ire pede.
Vana coloratæ non est hæc forma tabellæ;
Spirat; habet nostrâ vivus ab Arte animã.
Quin etiam foribus Victor se immitteret altis,
Ni sancti obstaret præsulis Imperium.

In

In effigiem Assumptæ Virginis non absolutam.

AVrea dum Raptæ conformas Virginis Ora,
Raptus inexpleto munere, Pictor, obis.
Non tibi crudelis, non invida parca labori,
Sed populi votis officiosa fuit.
Nam si, qui tantum deerat, motũ arte dedisses,
Egressa è Tabula vivida Virgo foret.

In S. Vrsulæ statuam cum lictoribus.

Vibrat, nõ vibrat; replicat, nõ replicat ictũ,
Penniger as lictor datq; negatq; neces.
Prome: quid ambigui cunctaris lucra perîcli?
Damnant ignavas pectora prompta moras.
Hac reor est Pallas Virgo: nam Pectoris albam
Ægida cum peteret duruit illa manus.

In effigiem mendacis.

VIvis adhuc? ſpiras fallendi callida Priſtis?
Et fida infidos recreat aura ſinus?
Méne putas falſæ rapturam in retia linguæ?
Saga tuos novi Parthenopea dolos.
Finge oculos, mentire genas, tu falleris ipſa:
Si poteris rurſum fallere, diſpeream.
Cui loquor? heu vana deceptus Imagine! viva
Quid faciet, quæ vel fallere picta poteſt?

DE ZEVXI.

MEntitã Tabulis Zeuxis formaverat uvã,
Adq; ea deceptas pabula traxit Aves.
Poſt diræ miſer ipſe famis diſpendia paſſus,
Non niſi quas tabulâ finxit, habebat aves.
Scilicet illuſæ mulctam petiere Volucres:
Suppliciumq; avibus quod dedit, ipſe tulit.

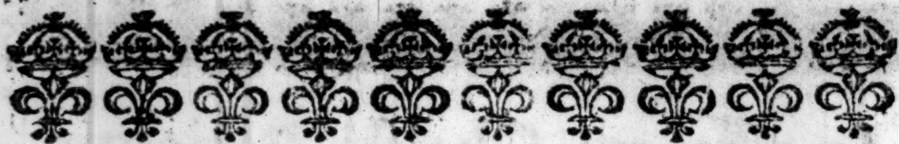
In effigiem Christi Patientis malè expressam.

LAnguentẽ nemo divinum expressit amorẽ:
Hactenus egregiæ desipuere manus.
E grege te Pictor primum commendo: sapîsti
Veris, crede, modis exanimare Deum.
Namq; illi non forma fuit, non gratia vultus;
Pinxisti informem solus & exanimem.

In malè pictam venationem.

RAra colorato finxit solertia lino,
Et leporẽ, & Lybicũ per juga picta canẽ.
Scilicet hoc mirũ est. Leporẽ nõ cursibus umber
Vrget, & irriso non fugit hoste Lepus.
Hasce feras etenim tenuit discordia formæ,
Quæ velit esse Canis, quæ velit esse Lepus.
Ergo feras si, pictor, amas per inane fugaces
Cernere; subscribas, Hic Canis, ille Lepus.

In effigiem Promethei malè redditam.

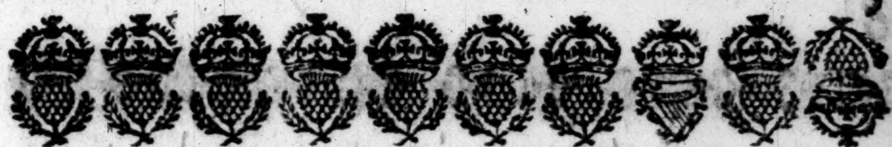
CAucaseæ lacerum ſub Rupe Promethea Pictor
Mancipat, & Rapto vendicat Igne Reum.
Tam miſeris tortum exemplis ſi cerneret ultor,
Quas petiit flammas, Jupiter ipſe daret.

Iudas ſuſpenſus crepuit medius.

NOn mea me poteris tellus haurire nocētē?
Non Thetis innocuas ſæpiùs ulta rates?
Non tumidæ Nubes igni mulctare caduco?
Non terere infidum ſtella revulſa latus?
Exoſâ refugit Tellus, Mare, Sidera, tactu:
Inveniet mediam ſpiritus iſte viam.
Dixit, & infami ſe Proditor Arbore librat,
Nec terris, nec Aquis, nève Polo immoriens:
Reſtant contiguis fœdandæ tactibus Auræ,
Aſt animæ aſſuetas impedit Aura vias.
Ergo anima obſeſſi antico illuctabilis Oris,
Poſtico ſolitum lapſa fefellit iter.

FRAN-

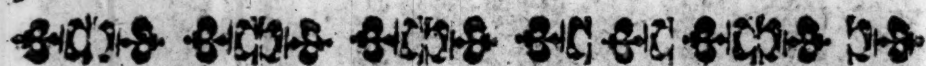
FRANCISCVS XAVERIVS ad Indos ſolvit.

NAvis, ſolliciti jucundos Orbis amores
Per vada quæ Zephyro læta ferēte vehis;
Marmora feſtivo tranquilla celeuſmate rūpe,
Humida terribilis comprime terga ſali.
Hyblæas depaſta roſas tibi flamina dulces
Adſpirant animæ; ſuppara tenſa canunt.
Cedūt Mōſtra Maris, Venatriceſq́ Phalāges,
Sarcina ſecuram te pretioſa facit.
Invidet Argoæ puppis tibi lucida prædæ:
Illa vehit ſtellas, tu vehis vna Deum.

Peregrè ſe funiculis adſtrictum cruciat.

ARctata duris membra nectis Vinculis,
Nudoſq́ divus implicat nodis toros.
Hoſpes remotam deſtinat viam: Omnia
Vult ferre ſecum, colligat pauper quæ habet.

Acerbissimis duntaxat Pomis diù alitur.

FAucibus autumnos ægris indulget acerbos,
Tantaleâ Xavier pallidus ora fame.
Cōpar suppliciū, dispar tibi, Tātale, causa est.
Hic veniente cibo, tu fugiente doles.
Tam mala jejunū si, Tantale, Mala monerent,
Supplicium majus si fruerere foret.

Sacra faciens excedit sensibus.

PRonus adorat as rem confecturus ad Aras,
Durior Alpino Xavier it silice.
Hunc Puer audaci tardantem vivere dextrâ
Vellicat; immemorem, prærigidúmq; vocat.
Siste Puer: quem cernis abest. Deus advenit hospes:
Obvius en vacuam deserit iste Domum.

Ver-

Verminosam bibit

DEficit illimis Xavier dum navigat Unda:
Deficit in medio quã bibat Vnda mari.
Haurit soligenis animatum Vermibus æquor,
Et tumulat vivos visceribus latices.
Es tibi causa mali Xavier. Te viver cuncta
Præsente incipiunt: ecce animantur Aquæ.

Singulis sua Idiomata pro cōcione referens Angelus creditur.

Percitus Empyrei Frãciscus pneumatis æstu,
Tergeminũ Monadis conciliũ memorat.
Concio Pennigerâ properat Malabarica mitrâ:
Et brevis intorto vertice Pumilio.
Vncæ Sinus adest, & pressæ Naris Japon:
Durus Taprobanes, mollior astat Arabs.
Thrax pullam, faciẽ pictus Canarinus adustã,
Et tereti hirsutus cum Patagone Scytha.
Pendulus unam Orbis linguam miratur uterq;
Lingua refert Patrios omnibus una sonos.
Hoc alii potuere: sacer cùm diceris Ales,
Plus est uno omnes quod facis ore loqui.

In

In ora Piscariæ lachrymatur.

Candida Piscosam Baccarũ copia Terrã
Fecerat, è gelidis copia dives Aquis.
Traiicit Hesperias temeraria turba columnas
Roscida quo lacero pignora lintre legat.
Linquite aquas: Xavier quo luget pergite nautæ:
Quod medio petitis gurgite, littus habet.

Nutibus Indos erudit.

Si loqueris quocunq; libet fera pectora pellis,
Atq; aures Populi vivida verba vident.
Si vibras, Francisce, manus, tua dextera fatur,
Atq; oculis audit rustica Turba manum.
Quis credat? manu eloquitur, prõptissima gestit
Lingua, vident aures, audit iners oculus.
Non sunt hæc Hominum Miracula: Numinis instar
Est quisquis mutat sensibus officium.

Negata

Negatâ Navi Pedibus Mare decurrere aggreditur.

Erige pugnaces scopulos; mare mõtibus abde;
Invia Xaverio non erit ulla Via.
Tolle Rates, erit ipse Ratis: Terram Æquore sterne,
Æquora calcabit dura, natabit Agros.
Quid nõ possit amor? legem dedit omnibus; Idẽ
Legem qui potuit condere, solvet Amor.

Vno tempore duabus insistit Navibus.

VNa duas cæco Naves rotat Orbe procella,
Vnaq; fit geminis Navibus urna Mare.
Vnus adesse cupit gemina Franciscus in alno:
Velle habuit pretium; qua cupit esse, fuit.
Et fugit, & remanet: puppi se partit utriq;
Fit duo, nec duo sunt: distat, & unus adest.
Miraris? quid tam facile est quã pluribus unũ
Stare locis, geminus quo minor Orbis erat.

Sacco indutus Aulicis miſcetur.

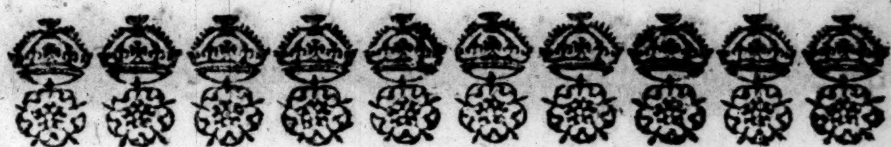
PReſſerat Heſperias armata ſuperbia terras,
Arx Aula infelix Ambitionis erat.
Lumina quicquid amãt, poſtes, laquearia, mẽſæ
Omnia pro telis explicat Ambitio.
Arcus erat Diadema, arcus fœdata cruentus
Purpura; & hæc oculis cernere vulnus erat.
Xavier at lacerâ velatus membra lacernâ,
Loricam dixit, ſi potes, hanc penetra.
Quæ nullæ poterant arces perfringere tela,
Tela hæc Xaverii frangere fracta poteſt.

Indiis peragratis emoritur.

MAgno, ut exiles Macedo pervenit ad Indos
Sanguine jam lachrymas deficiente dedit.
Ex aliis alios ſuſpirans Orbibus Orbes,
Virtuti metas mœruit eſſe breves.
Xaverio invideat Macedo. Poſt Indica Regna
Cæleſtes Orbes invenit, & ſuperat.

De

De ſera Infidelium converſione expoſtulatio.

I.

RES eſt Relligio nota
Aut ignota magis?
Numen Relligio patens
Quas non conſpicuis verberat ignibus
Terras? quod Æquor belluoſi
Tranare Boſphori pavet?
Hoſpes inhoſpitis
Lucida lucis;
Conſtans trepida
Ludere in unda;
Ingredi cæcos animoſa Calles:
Solis utrãq; Domũ liquidis fulgoribus implet.
Obliqua ſi quam deſerit plagam dies,
Hæc tetricas radiat per umbras.

II.

NVmen Relligio Vastum
Pandit ubiq; Deum.
Doctor consileat licet,
Novit Nauta fero prensus in Icaro
Cœlo supinas ferre palmas.
Cæsurus agrestes opes,
Tornat solidum
Si Notus imbrem,
Properat Divos
Mulcere sator.
Hosticas Victor minuat Phalanges,
Tardet Aprũ Marsæ venator arũdine prædæ:
Ille grave sacro ferculum appendit Tholo,
Horrificos dicat iste rictus.

Aurora

III.

Avroræ croceos Currus,
Aurea frena vide.
Audi turbine consono
Intercalatam sideribus Sphæram:
Longóque non fessum rotatu
Astrûm videto Præsidem:
Condam lucis
Promamq; bonæ:
Aliam semper
Semper eandem
Progredi cernas minuiq; Phœben.
Sylvarum, Pelagiq; Pecus, pictasq; volucres,
Variosq; florum cerne ridentum Choros,
Cuncta Deum sine voce clamant.

IV.

SEcuris trabibus fixum
Advena Hyrundo larem
Quo doctore linit? Deo.
Quis mœstam Cytherâ pangere plumeâ
Carmen sub umbra luctuosum
Prognem Choragus erudit?
Quo dictante
Gens florigera
Stipat cereis
Nectara thecis?
Quo celer netis Opifex medullis
Argutos Culici laqueos prætexit Arachnes?
Aut quo penum Formica parcit frigori?
Tam minimis Deus est Magister.

V.

CUr vel ſolivagis Culpam
Horret Virgo locis?
Teſtem Virgo timet Deum.
Umbras crudus adhuc quid puer avias
Motúmq; Virgultum tremeſcit?
Numen puer ſentit latens.
Cur algentes
Tangere vitat
Cari cineres
Nupta mariti?
Quidpiam ſentit ſupereſſe Morti.
Nocturnæ Lemurum facies, & præſcia veri
Somnia, Poëtis Entheum Pectus ſacris,
Eſſe Deum, ſuperóſq; clamant.

VI.

OLim sanctum Animal, vivax,
Humanumque suo
Sculpsit de Ingenio Faber.
Libratis teretem partibus indidit
Statúque & incessu figuram.
Huic Dædalas finxit manus,
Linguam præpetem,
Ac sideribus
Nata tuendis
Sidera fronti.
De suis tandem radiis favillam
Excussit, claræque dedit sanctum Icona menti.
Ac ni Cupido nostra nos cæcos facit,
Artificem è speculo videmus.

At

VII.

AT ſi multigenos cultus
Miſtaq́ ſacra vides,
Res eſt Relligio abdita.
Hic truncam ſalicem ſtare Deum jubet,
Edace quem finxit dolabrâ,
Blattis futuram mox dapem.
Hic colit undæ
Lene Caput ſacræ:
Sarculo amicas
Colit hic fruges:
Et ſuum hic mandit, bibit ille Numen.
Quondam etiam Numen pavidâ ſtetit Hin-
nulus arâ;
Bipartiendum Capreæ ac Viro decus:
Illa Deos parit, hic precatur.

VIII.

QVantæ Vatibus heu nugæ!
Thura quid alba crepent
Sacris imposita ignibus:
Quo fulgur sonitu Nubila dirimat:
An dextrum, an obliquum lacessat
Oscen volatu Dædalum,
Servat Aruspex:
Fataq́ Principum
Volucrum pennis
Fatuus alligat.
Consulit mutas alius Bidentes,
Viva cruentatâ scrutatus viscera dextrâ.
Quid plura? sanguine Rhodus humano litat,
Et similem sibi Mysta cædit.

IX.

CAligo sed enim major
Quos arcana juvat
Scitari Superûm, implicat:
Hi vera è Cathedris dogmata ventilant,
Verúmq; perdunt ventilando.
Raptatur hàc illàc Deus.
Scommata ludit
Alter in alterum:
Et ridetur
Alter ab altero.
Veritas falsis petitur duellis.
Jam calamus gladio mutatur, pagina peltis;
Sanguis rebellat sanguini. Scandit furor
Per scelera ad Pietatis arces.

X.

O Lucis Faber alternæ,
Et lux certa animis,
Tandem nubila disjice.
Te nosci Dominum si nihil interest,
Quo Templa, & Aras tot moramur?
Te nostra si tangunt sacra,
Quid consortem
Pateris Orcum?
Aut quæ Saganis
Tanta potestas
Vt tuas dirus ruat ignis Ædes?
Interea impunes Phlegethon cōtaminet Aras?
Audis, micabit luce Religio sua,
Et dubius requiescet Orbis.

In Patriam reducis Votum.

QVam dulce lassis, Isthmia Navitis
Pressisse conto litora, cum Notus
Fervore dediscit supino
Cæruleis equitare campis.
Quàm dulce collo nectere patrio
Dextram ferocem, quæ prius aspero
Stridens metallo, fulguranti
Horrendum tonuit Sarissâ.
Nil est Paterno sole beatius,
Certísq; noti finibus oppidi,
Seu juvit errantes Volucres,
Seu genus undivagum tueri.
Olim Paternis indita fontibus
Arcana vis est, quæ latet Advenam,
Ad nota dulcis labra serpit,
Et Patriam monet esse lympham.
I qua Regali sol perit Æquore.
I qua recenti se reficit satu:
Scrutare Getulos recessus:
Non Patriæ fugies Amorem.

Merge hunc sub undis, transfuga, Caspiis,
Emerget ardens. Ad tua litora
Mentem resorbebit fugacem,
Et tacitos feret ore morsus.
Sprevit placentes Ogygiæ minas,
Sprevit decoras Alcinoi fores,
Et cælibem nunquam racentum
Præ scopulis Ithacus paternis.
Tauro implicatus litora Patriæ
Nativa duræ quo repetat Scytha,
Querceta Gargani dolebit,
Et tepidas habitare Baias.
Ille ô beatus, cui vice consulis
Prognes Paternam dum relinit trabem
Distinguit annos, atq; avito
Herculeum Mare finit agro.
Et qui coæva dum videt Arboris
Pendere crines, se meminit senem;
Campisq; lentis, atq; adulto
Se nemori videt esse Patrem.
Felix volantem cui proprii datur
Metare vitam limite prædii.
Miscere cui prodest sepulchra,
Et cineri cineres paterno.
Felix Parenti qui sibi creditum
Multo resignat fœnore pulverem:
Quem terra postquam fruge pavit,
Cuna eadem fuit, & sepulcrum.

In

In pluvios Annos. Dira.

At quis Nigrantũ Verna, plus nimio potẽs,
Spirabilis compendium ingressus viæ,
Mundi ruinis Tartari ingluviem beat?
Vel quæ sepulchris altilis Venifica
Torto sabellum concrepans carmen labro
Caduca Cœlo sidera orbato rapit?
Et hunc sereno Turbinem vultu vides,
Vltor Mulierum Iupiter? num te ligat
Enode Pellex brachio? aut udus gravem
Stertis cicutam? sortis aut primæ incapax,
Dum seminale cuncta confundit Chaos,
Exosa pessùm arbitria, & sceptrum jacis?
Nullúsne causæ cognitor? nullus Forum
Mundi clientis Rabula, vel Rhetor terit?
Quid tu Pupilli tarde Curator Iovis,
Falcate Senio? quid satellitio frequens
Apparitor Majugena? quid Acinace
Gradive, inermem siderum terres Gregem?
Et lucis ille Circitor, mens Ætheris,
Dynasta Phœbus: ille tum Pedaneus
Tum consularis Ordo Stellarum, potens
Mundum rotatis regere pupilis, tacet?
Vides ut alto pensilis Aquator loco
Ambas supinat frigidus capedines,

Vlnisq;

Vluisq; nitens stiriam presso negat
Hærere fundo? Cernis ut spurius, iners,
Semigenitus, projectus, incestam putris
Glebam renidens municeps Cœli novus,
Ceu cinis, atq; Indigena stellatæ Domus,
Geniale nivibus conspuit Orion solum,
Superq; cilio ductat humanas vices?
Hinc quæ polari dote venalem Iovi
Dedi Pudorem, Bajulum cœli Patrem
Ingrata proles vexat, & liquidam necem
Infundit ulnis. Hinc gemella Numina
Recens probrose cortice exutas manus
Edita ruendis ratibus, Oceanitidûm
Inefficaces irritant risu preces.
Valete liquidis fertiles quondam plagæ
Mersæ sepulchris: montium limbus plagæ.
Nusquam nivosa dente vos ultra levi
Tondebit Agna: vomere aut acri, pius
Promota fundo germina in palam trahet,
Sulcisve edaces Cultor inhibebit vepres.
Squammosa flexo Monstra per sulcos gradu
Errare Pastor cernet; ac vestris penum
Piscator uncâ quæret in glebis acu:
Tritásque aratro trabibus urgebit vias.
Ite, Ite quondam Nobile Hortorum decus
Animæ virentes. Flammeum merges caput
Superba Cnicus: Phœbus illæsam fugit
Calthamsequacem: tuque Pæonis potens

Arce-

Arcere virus fonte, non ab te potes
Arcere Fontem, teque submerget tua,
Narcisse, Lympha: Lympha quæ vitam dabat.
Succóq; teneros vivido implevit toros.
Et vos valete, Vota Virginibus Cohors.
Flores adulti, flosculique puberes.
Valete florum Candidati Lilia,
Stolatus ordo Nivibus: ah quale Nivium
Per astra vobis invida sepulcrum venit.
Terræ Cadaver languida rependet rosa,
Collum Hyacinthus ponet, algebit Crocus.
Sativa tristis sidera occasus bibet.
Quid hoc ruinæ? Quassa dum questus tero
Stridescit Æthra: num gravida nubes cavo
Immugientes viscere Leones parit?
Vertigo Cœli nutat? an lassum Gigas
Stellare fractus exigit onere latus;
Nunquid bibaces nimiâ perpessæ vadâ
Valles anhelant? tota vel Mundi senis
Anima laborat? Proh Deûm atque Hominũ fidẽ;
En quanta sulco rima serpenti scidit
Nubem dolentem distrahi; an tantas valet
Incendiarum parere flammas gelu?
Animam calentem frigido ejectat sinu
Irata nubes: moxque pertæsa impium
Scelus, flagranti liquida se impendit solo.
Nimium nocenti mœsta pœnitentia
Flammis præustũ lachrymis Mundum obruit.

Fatisce

Fatisce Cœlum. Vertice emoto rue,
Confunde Terris Astra, nec summo Inferum
Lunaris orbi fibula hunc mundum liget.
Iam Sole vulso Cæcus ingemitet Cyclops
Et Regna in unum terna Neptunus legat.
Argoa rursum syrtibus stridat ratis:
Per nostra Delphin Maria stellatus abeat;
Tandem veneno tabidos artus liqua;
Et rupta molli latera syntexi fluant;
Orbis ruinas Vertice infracto feram.

Ad Nobilissimum Præsulem ex gentilitio stemmate Vaticinium.

QUis te virorum, quisve Deûm, Lyra,
Iam dedicatam provocat impetus?
Quæ fœta Delos, quisve Pindus
Per tumidum mihi pectus errat.
Favete linguis: hîc Genium loci
Astare certum est. Huc Puer insulam, &
Indos vapores, cumq; Vesta
Assyriam properato lenam.

Bis

Bis bina torto jam lituo Polum
In Templa findo. Iam decumus notat
Postica, & antica trames,
Quem bifido secat axe limes.
Spectatis? an me de solido furor
Mentis repellit? Stella sororibus
Curvum sepultis invidendo
Zodiacum ferit Alba cirro.
Heros litasti. Te Proavus suo
Phœbus nitori sufficit Hesperum.
Phœbum repones, cum Pyrope
Canicies triplici calebit.
O quantus olim Threicio cruor
Instat Tyranno. Tum Tyrium Mare
Bis purpurascet: stella pessum
Barbaricam ruet ista Lunam.
At quale Monstrum? Primus inutiles
Surgit per iras Herculeus labor,
Tergum flagellans: Num prensto
Axiferum bibit ore Sidus
Odisse bruto fulmine longiùs
Levos Leones Augur agens solet.
Tunc Hoste Matres, tunc inultas
A Borea negat ire sylvas.
Fallor: Quirini quatenus Imperi
Natale sidus fertur hic Aureus
Qui Victor Autumnum micante
Jncolumen Leo versat ungui.

Dedisce

Dedisce fletum, Roma: quid utiles
Circa ruinas fœmineum latras?
Non vana Phœnix Fabulosi
Suppliciis recreanda busti.
Hic, cui Cleones se fera temperat,
Pomúmque discors asserit: Artibus
(Pacémque, terrorémque miscens)
Romuleis Populum beabit.
Sed quanta textis Machina Montibus
Offendit auras? num genus Anguipes
Stridente Centauris Olympo
Pelion instituunt, & Ossam?
Heheu ruinæ materiam struis.
Permitte Divis sidera. Quid Jovis
Ignem lacessis jam quietum
O propria tumulande Matre?
Agnosco. Diris Augurium vacat.
Ni fata peccent, jam Capitolio
Te Roma fundato superbis
Verticibus super Astra tollet.
Quo te insolentem proripies, Lyra?
Iam parva magnis pone modum modis.
Hæc alta Minci plectra poscunt:
Parthenopen melius sonabis.

IN-

INFULATAE
VIRTUTES
IN
ORIENTALIS
ECCLESIÆ PATRIBUS
EXPRESSÆ.

Constantia Infulata

ATHANASIVS ALEXANDRINVS.

Athanasii virtus senilis in Puero,
Puerile nihil unquam habuit, præter ætatem.
Antonii magni Discipulus,
Sub Chirone altero Christianus Achilles,
Nescias an plura didicerit an docuerit.
Veritatis amantior, quàm quietis,
Vt reduceret exulem remeavit in Patriam.
Æquè infensus Ario, ac Arius Christo,
In omnibus ab eodem dissentiens, in hoc uno cõsensit
Quod uterque Athanasium nollet Episcopum.
Vtroq; tamen invito coactus ad infulas,
Omnium Amorem promeritus,
Quia satis amari non poterat incurrit in odia.
Ab hospitibus delatus ad hostes.
Nunquã nõ agnitus innocẽs, sæpe damnatus, ut nocẽs;
Sedem maluit mutare, quàm syllabam.
Principum iras ideò non metuens quia ferre poterat.
Constantio non placuit, quia minùs notus,
Constantino, Iuliano, Valenti, quia non ignotus,
In hoc etiam cum veritate conveniens,
quod Regibus displiceret.
Sed hostes suos ideo in Athanasium Deus allisit, ut (frangeret:
Revocatus ab exilio, ut iterum pelleretur,
Æquè triumphans cum cederet, ac cum rediret;
Herculi suppar, nõ unũ laboribꝰ suis fatigavit Euristeũ.

Sæpè

Sæpe quæsitus ad necem, semper ad duriora servatus,
Bonorum vota præferens suis,
Invisum invidis lumen, ne extingueretur abscondit.
Arenti diu clausus in puteo,
Eum impleverat lacrymis, nisi desiccasset ardoribus.
* Malens cum mortuis, quàm cum perditis vivere,
Ejus in tumulo vitã deposuit suã, à quo vitã acceperat,
Sciens nullum tutiùs cõmissa servare, quàm qui dedit,
Hoste deficiente, quẽ vinceret revocatus è pugna,
Suis quietem peperisse contentus, perfrui noluit,
Tunc primùm mori cupiens,
Cum vitam potuisset amare.
Homine major,
Qui se in hoc uno probârit hominem
Quod pati posset.

* CVm vellent Ariani, filium Dei esse similis cum Patre substantiæ, non ejusdẽ, contenderentque idcircò non ὁμοούσιον sed ὁμοιούσιον esse dicendum, Athanasius Divinitatis Verbi propugnator acerrimus, sedẽ maluit mutare quã vocẽ; maluit enim in exilium abire, quàm Dei filium cum Arianis ὁμοιούσιον tantùm dicere.
Vide Baron. tom. 3.

* Sub Valente quæsitus ad necem, per quatuor menses in Patris sepulchro delituit, sub Constantio verò in arenti puteo per sex annos inimicorum rabiem mundo ignotus elusit. Tandem ingenti cum omnium plausu suis redditus, cum jam felix posse vivere videretur, excessit è vivis.
Vide Baron. Tom. 3.

ATHANASIO

Inter Ærumnas infracto.

HEu fuge depresso contermina Regna Barathro,
 Heu fuge divitiis Regna timenda tuis.
Cœlituum tibi causa nocet, tibi conglobat hostes;
 Eia age defenso liber ab orbe fuge.
Astra adeas, securus eris. Te Mundus Olympo
 Devovet, & Civem denegat esse suum.

ATHANASII

Epitaphium.

HIc jacet ille locis fugitivus ab omnibus exul,
 Cujus in exiliis exulat alma fides.
Cui tutos vix urna lares dedit æde sub ima,
 Quo nihil inveniet firmius ulla dies.
Hunc pepulere Duces, hunc vexavere Tyranni,
 Mitior huic nullus, credite, morte fuit.

TOLE

Tolerantia Infulata.

IOANNES CHRYSOSTOM.

Ioannes Eloquentiâ Aureus, Tolerantiâ ferreus;
Preciosior fortasse quòd ferreus, quàm quòd Aureus.
Nescias ubi cæperit esse Sanctiss. aut quando desierit,
Bonas artes cùm disceret docuit meliores,
Iam inde magnus, unde esse vix cœperat.
Sylvescere metuens, secessit in Sylvas,
Exuturus inter feras,
Si quid ferinum induerat inter homines.
Alienis clarus in oculis, obscurus in suis,
Vrbes dum fugeret, Vrbes in Eremum attraxit:
In hoc uno cũ virtute rixatus, quòd latebras impediret.
Se uno dolente revocatus in Patriam,
Non minus in dicendo quam in agendo disertus
Nescias an plures virtuti dederit, an reddiderit.
Se felicẽ nõ reputãs, nisi cũ miserorũ causas assumeret:
Facundum, nisi cùm vinceret.
Nullius aurum appetens omnium animos acquisivit.
Collatas à Bizantiis Infulas,
Ideo accipiens, quia recusare non poterat.
Vtilior esse studuit, quàm videri;
Sibi uni durus, quo mitior esset in cæteros.
Salutis omnium memor, quia non immemor suæ,
Securitatem, quam daret aliis, rapuit sibi.
Sed mirum erat, si tanta virtus invidis caruisset,
Qui perditos, nec tolerare poterat, nec corrigere,
Quia eorum non incurrit in mores, incurrit in odia,
Ideò hostis habitus, quia dissimilis.

Semel, atque iterum à barbaris pulsus ad barbaros,
Quod tantum hominem Vrbs una non caperet:
Plura ferre cupiens, quàm hostis inferre:
Veram Patriam,
Cùm in exilium properaret, invent,
Vir in omnibus aureus,
* Nisi quod avaris placere non potuit.

* EVdoxia enim Augusta Avarissima fœmina, aliique non pauci id genus homines, cùm in avaros declamantem eloquentissimum hominem diutiùs ferre non possent, & eo superstite, miseros opprimere non sperarent, eum in Armeniam abigi curarunt. In itinere tamen cùm exilium quæreret, veram invenit patriam. Vide Baron. tom. 5.

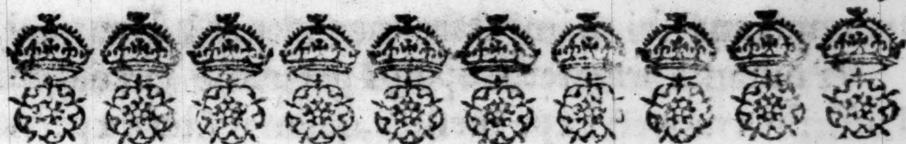
CHRYSOSTOMO

Aureo homini

Avarities infensa.

AVreus es, cæcóque tamen malè notus Avaro,
Totus es ex auro, te tamen ille fugit;
Ille fugit, dirásque procul condemnat in oras,
Ille tuas cupiat mergere posse faces.
Mirer Avaritiem, latebras nisi quæreret auro;
Eripit illa aliis, eripit illa sibi.

CHRY-

CHRYSOSTOMVS

In Exilio Barbaris carus.

PVlsus ab ingratis dum barbara Mœnia linquis
Plebs gemit, & ferro te retinere parat
Exul, & Armeniæ dum litora sæva teneres,
Civibus ignotis notus amicus eras.
Quid mirum variis carus si mentibus esses?
Aurum, quod cœcus spreverit, alter amat.

Religio Infulata.

GREGORIVS THAVMATVRGVS.

Gregorius Octavum in orbe miraculum,
Omnia in se uno miracula copulavit.
Sub frigido cœlo natus, ut illud ipsum incenderet,
Origene Preceptore dignus Auditor,
Eum æquavit ingenio, meritis vicit.
* Accusatus ab invidis se prodigio, non voce defendit,
Magis mirandus quod ulcisci nollet, quã quod posset.
Ex Ægypto regressus in Patriam,
Peculiarem domum habere nolens, ut omnes haberet,
Cum nihil amaret in mundo possedit omnia.

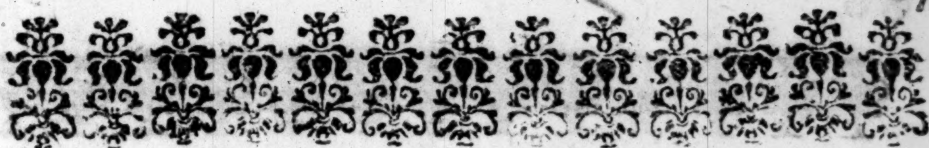
Ita

Ita imperans sibi, ut imperare mereretur, & Dæmoni.
Vt nutantē firmaret, scopulos per inane circūagens,
Difficilius moveri sæpe mentes, quàm mōtes expertus.
Quicquid optare potuerat, visus est impetrâsse,
Commune factus oraculum, oraculis vocem ademit;
Solus dignus audiri,
Qui æquè prodigia loqueretur, ac faceret.
Quid posset in mundo Gregorius,
Ideo mundus credidit, quià vidit.
Multa tamen cùm fecerit admiranda,
Nihil seipso mirabilius facere potuit;
Monstrum omnium maximum,
Vt in tanta Divinitate tanta copularetur humanitas.
Omnes cū vellet optimos, se voluit omnibus meliorē.
Ita sibi vacans, ac si cæteros neglexisset,
Ita aliis, ac si se ipse negligeret,
Suorum virtute jam notus notior suâ,
Cùm vix sanctiùs vivere posset, diutiùs vivere noluit
Nunquam mortalis creditus, nisi cùm visus est mori.

* SE prodigio, &c. Muliercula perditorum promissis illecta, disceptantem in Academia Gregorium interpellans, pretium postulat divenditæ pudicitiæ. Cedere iubet castissimus Iuvenis, & à servo pecuniam quam poscebat exigere. Quâ tamen acceptâ, cùm miserè torqueretur à Dæmone, Gregorii precibus Deo reddita, erepta Dæmoni, quem anteà accusaverat laudare cœpit. Nissenus in eius vita.

THAV-

THAVMATVRGVS

Arboris speciem induens satellites decipit.

LVdis ab irato lectam Prætore cohortem,
Nempe ubi te vidit nuncius, Arbor eras.
Arbor eras potuitque tuos decerpere fructus
Miles,& illusi ludere iussa ducis.
Protheus es; ne finge novas tamen usque figuras,
Nil te nobilius fingere,crede,potes.

Deo templa erigens Thaumaturgus Montes movet.

IVpiter, Ætneâ num sint sub Rupe Gigantes,
Perspice,num sobolem laxa relaxet humus.
Saxa volant,saxis Gregorius indidit alas,
Sidereas quatiunt iam iuga iacta fores.
Non tamen ille Gigas,maior tamen ille Gigante,
Quæ non ulla movet dextera,voce movet.

Vigilantia Infulata.

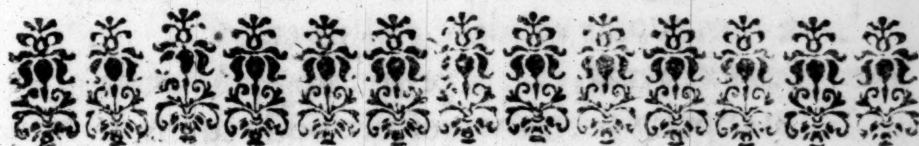
BASILIVS MAGNVS.

Basilius magnus
Eruditorum optimus, & optimorum eruditissimus,
Cum fuerit in nullo non maximus,
Dubites, in quo maior esse potuerit.
Sanctissimorum Parentum, Sanctissimus filius,
In se perficiens, quod cœptum erat in suis,
Maiorum probitatem, maiorem esse potuisse probavit.
Nequitiam execratus, ante quam nosset,
Virtuti suæ collactaneus, & Coævus.
Nescias an eam ex institutione traxerit, an ex utero.
Disciplinas aptus ad omnes, propensus ad singulas.
Humaniores artes in se divinas effecit,
Divinas verò Humanioribus perfici posse monstravit.
Nazianzeno carissimus, quia simillimus,
Seipsum in se despiciens, in Amico suspexit.
Virtutes ita colens singulas,
Ac si non appeteret universas.
Extra Patriam diu, extra se nunquam,
Præceptores suos melioribus imbuit artibus,
Quàm fuerat ab ipsis imbutus.
Magis assentantium laudes,
Quàm Invidorum calumnias fugiens,
Extra omniũ oculos, ita se omniũ oculis dignũ effecit
Vt nõ deterius monachi normã expresserit, ac Episcopi,
Virtutem

Virtutem non ideo adimens sibi, quod daret aliis;
Seipsum perficiendo, perfecit & cæteros.
Ad suadendum idoneus,
Qui, quæ diceret, suis probare posset exemplis.
Divitias negligens, nisi quas erogaret in pauperes,
Omnium se patrem fecit, & servum.
*Pluris æstimans veritatem, quàm Principum gratiã,
Illius dignitatem defendit acrius, quàm alii suam.
Quo propiùs ad metam accesserat,
Eò alacrius cursum intendens,
Vigilijs suis sopitos excitãs, Ieiuniis famelicos pascens,
Cum nec amaret vivere, nec timeret obire,
Hominum effugit ex oculis, non effugit ex animis.
Felix, cuius in vita nihil arguere valeas,
Nihil in doctrina damnare.

* EVbulum enim sophistã præceptorẽ suũ ab Idololatriæ nocte ad Christi lucem vocavit. Id ipsum etiã Libanio persuadere curavit, irrito tamen conatu.
* Iuliani, & Valentis nequissimorum Cæsarum non minus blanditias quàm tormenta contempsit, indignum reputans maiorem alienæ dignitatis, quàm suæ fidei rationem habere. Bar. Tom. 4.

BASILII VIGILANTIA

Iuliano Cæsari minus grata.

SI perit Alma Fides sit te revocante superstes.
Siruit, illa tuâ stet benè fulta basi.
Si gemit, exhilaras; si langueat, erigis ultrò;
Vnus enim fidei sufficis, una tibi.
Te sine ne pereat, facies scribendo perennem,
Æterna in tabulis sic erit illa tuis.
Te timet hinc Cæsar. Cur nō amet ille? Quid hoc est?
Tam vigil es Pastor, quàm vafer ille Lupus.

BASILII VIGILANTIA

Pauperibus salutaris.

VEllicat ora fames, tacitis se morsibus urget,
Iam legitur multa in fronte suprema dies.
Quid facies? Quò vela dabis? Tibi curta supellex,
Et te cum cupias vendere, nullus emit.
Prodigus extiteras, iam te propè fingis Avarum,
Nam cuperes pretium crescere posse tuum.
Fallor, vita tibi ni tam pretiosa fuisset,
Vilius ut posses vendere, posset emi.

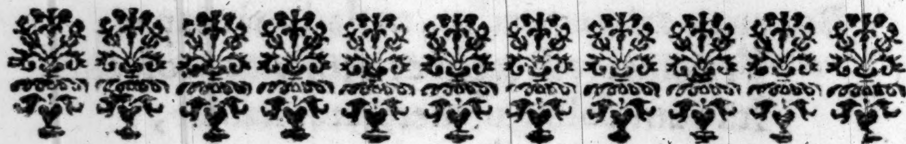
GREGORIUS NAZIANZENUS.

Lenitas Infulata.

Gregorium Nazianzenum
Parentum Pietas mundo promeruit,
Dei Beneficentia dedit.
Ita natus est ut degenerare si vellet, malus esse nō posset:
Ita vixit, ut imitari qui vellet, peccare nequiret.
Inter optimos educatus ad optima,
Se pessimum reputans, nisi faceret meliorem.
Adultam virtutem antequam polliceretur exhibuit;
Bonarum artium avidus, malarum incapax,
Vt Minervam raperet Athenas profectus,
Ita eum coluit, ut mereretur habere;
Ita habuit, ut à nullo dedignaretur accipere.
Basilio magno studiis, & animo Suppar,
* Iulianum odit, etiam cum videretur amandus;
Ita de moribus iudicans alienis
Vt non officeret suis.
Nullius renuens esse discipulus,
Omnium ingenia collegit in suo:
Docere nunquam desinens, seu diceret, seu audiret.
Æquè benè dicendi, ac benè vivendi arte cōspicuus,
Quò se melius nosceret cupiens ignorari,
Quam non amiserat innocentiam,
In Eremo quæsivit.
Vocante tamen Patre, cogentibus meritis tractus ad infulas,

Nescias

Nescias an laudabilius oblata reiecerit, an acceperit,
Alienis facundus in laudibus, mutus in suis,
Plura in se continens, quàm laudaret in cæteris,
Quos eleganter verbis expresserat, expressit & factis.
*Nequitiã in plebe corrigẽs, in Principe nõ dissimulãs,
Omnia cum sciret, fingere nescius,
Se ad omnium normam effingens Poëtam egit.
Non ideò minus utilis,
Quod magis videretur amœnus.
Prodesse cum vellet omnibus, nulli præesse, quàm sibi,
Vrbes deserere malens, quã invidorũ turbis implere.
Cũ iã sui unius vellet esse colonus, secessit in campos.
Inde etiam, & formidatus ab impiis, & fugatus,
Debitam meritis sedem
Cum non haberet in terris, invenit in cœlo.
Æquè expetitus cum esse desineret,
Ac fuerat, antequam esset.

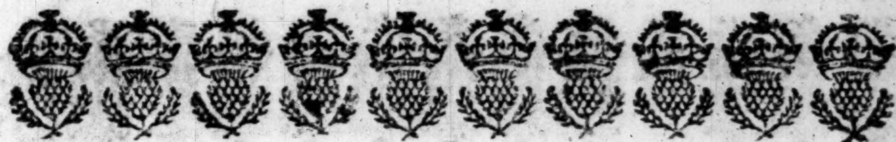

* IVlianum enim humanioribus artibus adhuc Athenis intentum, cum perditissimã mẽtem ementitæ pietatis regeret vultu, iã inde Nazianzenus agnoscens execratus est. Vt patet ex orat. in Iulianum.

* Alludimus ad orationes eiusdẽ habitas in Iulianum, quibus iniquissimi Principis nequitiam exagitavit.

Lege cautum fuerat à Iuliano, ne Christiani ullo librorum genere uti possent; Cuius rei gratia scripsit Nazianzenus Poëmata, Tragœdias, & alia ejusmodi quorum lectione bonis artibus adolescentia imbui posset. vide Baron. Tom. 4.

NAZIAN-

NAZIANZENI LENITAS

Perdito Iuveni ſalutaris.

FVlgurat iratus Iuvenis, tonat ore minaci,
Iamque tuum ſtricto fulminat enſe caput.
Ipſe tui ſecurus adhuc, non brachia Cœlo
Dirigis; aut promptam poſcis inermis opem.
Intrepidum timet ille animum, trepidúſque furorem
Exuit, & mores induit ecce tuos.
Vtile utrique nefas, vitam ſervavit utrique,
Ille tuam petiit, ſed tulit inde ſuam.

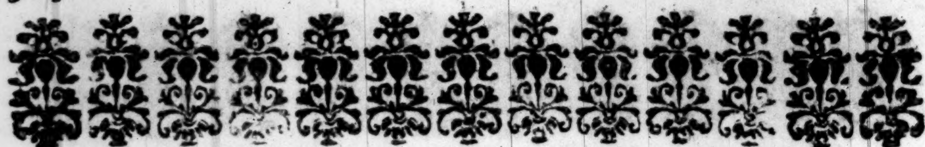

NAZIANZENI LENITAS

Suæ ſedis invaſori Benefica.

FAre, quid hoſtilem meritis tibi iungis amicum?
Mitis ut agna Lupos, in tua damna foves.
Quas paret inſidias, quâ miſceat arte venenum
Perſpice, quàm vario veſtiat ore dolos.
Sed video mala quæque hominum tolerantia curat,
Quæ tolerare potes, tollere damna potes.

Sa-

Sapientia Infulata.

DIONYSIVS AREOPAGITA.

Dionysius, ex Areopagi Iudicibus
Selectus pro veritatis causa Patronus,
Nescias an æquiùs gloriari potuerit
Paulo præceptore Discipulus,
An tali, tantóque discipulo Præceptor.
* Æquè Astris intentus ac sibi,
Virtutem, quam postremis in annis exhibuit
Promisit in primis.
Athenarum factus Antistes,
Malas inde artes eijciens, meliores induxit.
Optimi cuiusque æmulator egregius, & laudator,
Cùm vellet à nullo dignosci nullum studuit ignorare.
Romá profectus, nobiliorem reliquit, quàm invenerat,
Cum titulis suis iam posset addere,
Quòd tantum hospitem excepisset.
Inde profectus in Gallias,
Immensam urbem, urbe maior implevit.
Ita in divina delatus, ut ablatus crederetur humanis,
Mercedem nullam appetens, nullâ non dignus,
Devota cœlo victima Sacerdotum gladiis exhibetur.
Et feris obiectus, & flammis,
Se utrisque fortiorem ostendit.
Variis tentatus suppliciis,
Cùm nullum mereretur, nullum exhorruit.

Tandem

Tandem fremente Tyranno, plaudente cœlo,
Elatus in montem, ne tantæ laterent faces,
Cervice, non animo diminutus, edocuit
Virtuti vitam non eripi, nisi velit amittere.
Divinissimum caput in terram deprimi noscens,
Cum iam in collo non esset, esse cœpit in manibus;
Perire nesciens, quod tam bene vivere didicisset.
Beata Gallia
Quæ Præceptorem habere meruerit,
Qui Divina æquè docere potuerit, ac patrare.

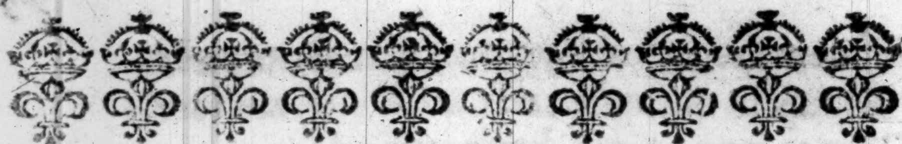
* QVo tempore accidit Ecclipsis in Christi morte, cùm esset Dionysius Heliopoli una cùm Apollophane studiorum Collega, rei novitate permotus exclamavit, Aut Deus naturæ patitur, aut Mundi machina dissolvitur. Vide Bar. Tom. primo.

DIONYSIVS

Adhuc in reciso vertice vivax.

QVāta tuis, Proh quāta tuis mens indita membris?
Illa vel exciso in vertice regnat adhuc,
An tua vita tuis tota in Cervicibus hæsit,
Nec nisi in Augusto vertice totus eras?
Fallor. adest animo nondum per vulnera suppar
Exitus, est tanto vulnere maior adhuc.

DIONYSIVS.

Cœli Arcana cognoſcit.

QVis te ſidereas docuit dignoſcere voces?
An novus offenſo lapſus ab Axe Gigas?
Si perit æternò ſoboles æquæva Parenti,
Aſtra tibi tantum non ſiluere nefas.
Suſpicor Aſtra tuos venari his artibus ignes,
Non niſi cognatum ſidera ſidus amans.

Innocentia infulata.

BLASIVS SEBASTEN.

Blaſium nemo vidit in terris,
Quin eruditum putarit in cœlo.
Virtutem cum lacte imbibẽs, cum ætate corroborans,
Fecit incertum,
An in eo differret à virtute natura.
Epiſcopum agens, antequàm fieret,
Qualis eſſet futurus, edocuit antequam eſſet.
Ex Vrbe, quam ſibi ſimilem fecerat,
Digreſſus in ſylvas,
Vt ampliaret animum, arctatus in ſpecu,
Divinitate ſuâ feras effecit humanas.

Felix

Felix, si quam à feris expulerat feritatem
Geminatam in hominibus non vidisset.
* A venatoribus interceptus, dum cœlestia venaretur,
Vocatus ad supplicia, eâ securitate perrexit,
Vt illa se in sylvis non effugisse, sed expectasse doceret.
In aquis, non secus ac in marmore ambulans,
Cum vitam suam prodigiis tueri posset,
Maiori prodigio tradidit quàm antè servâsset.

CVm enim Sanctiss. cujusq; Episcopi munia exerceret privatus, à Sebastensibus in Episcopum electus est. Cum in Argeo monte viveret, confluebant ad eum diebus singulis ferociores feræ quæ de Dei laudibus perorantem audirent, nec antè discederent, quàm ipse dimitteret. * Cum igitur venatores Agricolai jussu feras quærerent in sylvis, ut eas Christianorum carnibus pascerent in circo, cum in Blasii specu earum multitudinem invenissent, Blasium unà cum illis in urbem deduxerunt.

BLASIVS

In undis ambulat sicco vestigio.

HEu nimium truculenta cohors? arat, urit, & angit,
Tempora, terga, latus, fustibus, igne, flagris,
Durus eras, nullâque potens mollescere flammâ,
Mollior ut fieres, te quoque mersit aquis.
Marmor eras; te nulla tamen modò suscipit unda,
Marmor ab attactu nempe fit unda tuo.
Tutus aquas calcat solido qui pendet ab axe;
Quam levis es? vel aquis nescius esse gravis;

BLASIVS

Inter Feras illæsus.

CErnis in urbe feras; feralia lustra perosus
Eripis Armeniis antra colenda feris.
Te Regem fecere suum; cubat inde Leæna,
Inde Leo Tigri iunctus, & inde Lupus.
Stas medius, tacitisque animos, legésque ministras,
Talibus excubiis est tibi tuta quies.
Si non primus eras hominum, tibi prima potestas;
Fallimur; &, post tot sæcula, primus eras.

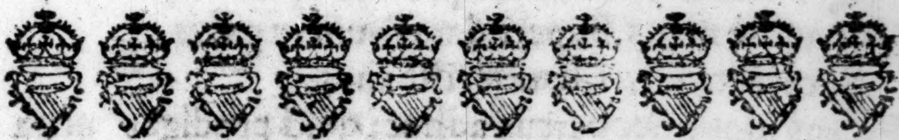
Liberalitas Infulata.

IO. ELEEMOSYNARIVS.

Ioannes natus in Cypro, educatus in Cœlo,
Futurus Dei Quæstor in terris,
Debitum innatæ largitati Patrimonium,
Cum nasceretur, accepit.
Dignâ senio Iuventute transactâ,
Sublimitatem Ingenii, Claritatem Virtutis,
Exuere nolens, tegere nesciens,
Quod esse minimum vellet, esse coactus.
Ita Alexandrinos excoluit, ut sibi similes faceret,

Ita

Ita beavit, ut se conscio neminem gemere,
Neminem egere permitteret.
Plura semper appetens, quo plura daret,
Id unum habere se reputans, quod effudisset.
* Cum omnium augeret Ærarium,
nunquam imminuit suum.
Ita profusus in homines, ut Avarus non esset in Deum:
Cum hominibus dedisset omnia, vitam dedit & Deo,
Suis futurus utilior,
Si in postrema largitione tenacior extitisset.

Filius enim fuit Epiphanii genere Cyprii locupletissimi, ac clarissimi hominis.

* Non immoror hîc diutiùs in miraculis, quibus divina largitas Ioannis largitatem excitavit, ut cum vasa mellea in Aurum conversa invenit, &c. Omitto alia de quibus fusiùs Authores.

IO. ELEEMOSYNARII

Largitas mira.

QVæ tibi de superis æraria credita Gazis?
Omnia cum tribuas, omnia semper habes.
Semper habes quodcunque avido partiris Egeno;
Quicquid opum pergas perdere, semper habes.
Omnia cum superis credas, Deus omnia credit;
Discit ab exemplo prodigus esse tuo.

IO. ELEEMOSYNARIVS

Æquè opum, ac vitæ prodigus.

QVæ tibi sufficiant Lydi patrimonia Cræsi?
  Solus Erythreas dilapidabis opes.
Instaurate novis, Superi, data munera gazis,
  Si careat vestris, hauriet ille suas.
Factus inops nec parcus adhuc; quid prodigat ultrà
  Nescius; est vitæ prodigus, ecce, suæ.
Quantus eras, quantumque tuæ magis utilis urbi,
  Discere si poteras vel semel esse tenax?

Charitas Infulata.

IGNATIVS ANTIOCHENVS.

Ignatius Antiochenus
Dignus Ioanne Præceptore discipulus.
Quem vincere non speraverat æquare curavit.
Animo quàm tempore Christo propinquior,
Ita eum expressit, ut se vidisse probaret.
Antiochiam sudoribus alluens, flammis incendens.
Vivere nesciens, nisi vitam omnium tueretur,
Splendoribus suis Tyranno proditus:
Ventilari potuit, non extingui.
Vt Leonibus Leonem objiceret, Romam vocatus,
Non secùs ac ad alterius suppliciũ properavit ad suum.

Illius

* Illius Panis esse Percupiens,
Qui se panem fecerat omnium.
Intimo nimis ab igne concoctus
Bestiarum dentibus frangi voluit.
Qui homines in Deũ incenderat, feras in seipsũ incẽdẽs,
Nunquam securior, quàm cum periret:
Mortem metuere nesciens, provocare non metuens,
Non in solo Capitolio Romæ triumphari posse
monstravit,

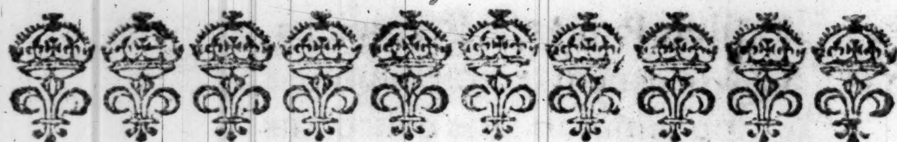
*NOtissima sunt Ignatii verba, Frumentum Christi sum, dentibus bestiarum molar, ut panis mundus inveniar.

IGNATIUS

Charitatis ardore totus igneus.

IGnis erat, dabat ore rogos, dabat ore favillas,
Frigora depulerat mentibus, ignis erat.
Ignis erat, quamvis liquidis equitaret in undis,
Demersusque freto cresceret, ignis erat.
Ignis erat, fugit obiectum Leo territus ignem,
Quem tetigisse negat dentibus, ignis erat.
Ignis erat tandémque feras accendit in ignem:
Pulvere in exiguo desiit, ignis erat.

IGNATII CHARITAS

Cum Leonum feritate colluctans.

SÆvit in Herorum furiatâ mente Tyrannus,
Invictúmque parat vincere morte Ducem.
Excitat immites Circo plaudente Leones,
Apponitque avidis prandia dira feris.
Sed rabidas scelerare negat dum sanguine fauces
Bellua, ab illæso corpore vita fugit.
Non fuit immundo panis violandus ab ore
Qui cibus ætherei debuit esse patris.

Magnanimitas Infulata.

PETRVS ALEXANDRINVS.

Petri Alexandrini vitam
Non ideò deteriorem putes, quod sit ignotior morte,
Pretiosam enim mortem non nisi vitæ meritis emit.
Eo sæculo natus,
In quo si miser esse noluerat, Probus esse non posset.
Ita assuevit ærumnis, ut eas etiam adamaret.
Optimo antistiti suffectus melior,
Vt Dioclesiani Furiis
Parem Ægyptus objiceret Ducem.

Ita

Ita desudavit in suorum roboranda constantia,
Vt etiam sine Tyranni gladio gloriosè posset obire.
Ita intimus Christo,
Vt eius etiam arcana cognosceret.
Eius tunicā lacerantē Arium usque adeò est detestatus,
Vt se nequiorem Ario crederet, si Ario pepercisset.
Carceri mancipatus se talem exhibuit,
Quales suos esse voluerat.
Tandem eo felicitatis genere felix,
Quod infelicior esse vix posset,
Ereptus suppliciis evolavit in cœlum.

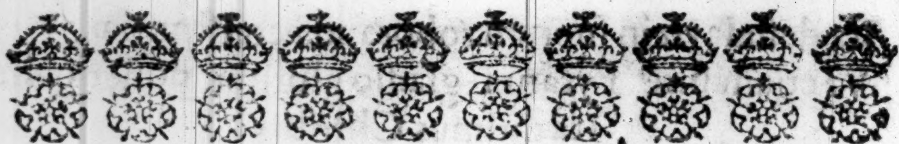
VIxit enim temporibus sævissimorum Cæsarum[a] quorum furiis usque adeo iactati sunt Christiani, ut in nihilum abituri crederentur.

* Successit enim Thæoni Sanctissimo homini, cuius laudes fusiùs celebrarunt scriptores Ecclesiastici.

PETRI ALEXANDRINI
MAGNANIMITAS
Christum solatur.

CArcere clausus eras; Cœlum sed liber adibas,
Quin tuus Aligeris carcer, Olympus erat.
Summus adest genitor, teneros collectus in artus;
Sed lacera ex Arii crimine vestis erat,
Dumque suos aperit questus, solatia reddis,
In gremio lacrymas perdit & ille tuo.
Quanta inerat tibi vis animi? si dicere fas est,
Vel Deus est animo visus egere tuo.

PETRI ALEXANDRINI

MAGNANIMITAS.

Ario Infensa.

COlla metit lictor, veniam vitamque recepit,
Ast Arius veniam dum rogat, usque negas.
Damna tibi fecere pares: Heus, Fare, quid hoc est?
Ille mihi vitam sustulit, iste Deum.

Fortitudo Infulata.

POLYCARPUS SMYRNENSIS.

Polycarpus Smyrnensium Præceptor, & Parens,
Patriâ non moribus Asiaticus,
* Etiam in Asia fortes nasci, & ali posse probavit.
Christi discipulis ætate coævus, munere succedaneus,
Virtutis quam collegit ex omnibus se fecit Epitomen:
In hoc mirandus; quod ita omnes unus expresserit,
Vt dum viveret, eorum neminem periisse putares:
In hoc amandus quod se non crederet esse, quod erat,
Ingenio virtutem illustrans, ingeniúmque virtute,

Perditos

* Perditos novatores moribus damnavit antiquis.
Suorum incolumitatem negligere nesciens,
Suam tueri non valens,
Tyrannum non metuens, nisi cum mitior videretur,
Vitam suam moriens clariorem fecit in flamma.

*ITa malè audiebant apud antiquos Asiatici, utpote molles, ac voluptuarii, ut apud Lacones lege cautũ fuit, ne quis abiret in Asiã; imò verò malè sit exceptus aliquando adolescens, qui viam, quæ eò duceret, se cognovisse jactaret.

* Emergentes hæreticos usque adeo execratus est Polycarpus, ut cum semel dum Romæ esset, in Marcionem offendisset, Rogatus ab eodem an illum agnosceret; utiq; respondit, te Satanæ Primogenitum esse pernosco.

POLYCARPUS MORIENS

Ignem extinguit Sanguine.

QVæ nova de mediis jacularis flumina flammis?
Qui novus accenso surgit ab igne liquor?
Sanguineas vomit ignis aquas, rutilumque nitorem
Perdit, & roseo naufragus imbre perit.
Esse rosas, non esse rogos quod in igne putares;
Arida ne fierent semina, fonte rigas.

PO-

POLYCARPVS

In flammis illæsus.

DVm trahitur mediósque ruit Polycarpus in ignes
Credidit esse rogos, comperit esse rosas.
Sævit adhuc, supraque suos accenditur ignes
Barbarus, & flammis uritur ille suis.
Ligna rogo geminat, geminat sua damna sibi uni
Noxius, ille suo solus ab igne calet.
Barbare, quid pergis? non igne extinguitur ignis;
Si renuas aliis parcere, parce tibi.

Beneficentia Infulata.

EPIPHANIVS CONSTANTIENSIS.

Epiphanius
Vrbium bono natus in sylvis,
Pecudum Pastor cum esset.....
Pastor esse meruit Populorum.
*Cum deteriori fortuna deteriorē exuens sanctitatem,
Ex Iudæo, & Christianus, & Monachus;
Qualis esse deberet inter homines, didicit inter feras.

Diu

Diu peregrinatus, ut Christi Patriā veneraretur, & suā;
* Dum fugeret insulas, delatus in Insulam,
Frustra quærere latebras,
Quem Deus latere nolit, edidicit.
A Constantiensibus factus Antistes antequā cognitus,
Se talem exhibuit, qualem eum esse decebat,
Quem Deus non homines eligissent. (Deus
Illis placere nesciens quib. nec in omnib. placeret
Injurias beneficiis ultus, edocuit
Non plura se potuisse patrare, quàm pati.
Tandem Annorum numerum exæquans meritis,
* Multiplici tempestate jactatus defecit in mari.

*EPiphanius pastoris filius ditissimo homini carus, ab eodem filiam in matrimonium accepit. Qua paulò pòst mortuâ ejusdem hæres est constitutus. Hanc igitur occasionem nactus in bonarum artium studiis divitias insumebat, donec Christianæ philosophiæ, quam omnibus meliorem agnoverat, nomen daret.

* Prædixerat Epiphanio Vir miræ probitatis eum futurum Episcopum; fugam igitur meditatus Hierosolymam abiit, ubi se ignotum futurum speraret, ortâ autem tempestate delatus in Cyprum, Constantienses, eum tanquam Episcopum expectantes, invenit.

Cum Bizantio Constantiam solveret, ætatis suæ Anno centessimo supra quartum decimum, ingenti ortâ tempestate, antequam ad littus appelleret moriens Io. Chrysostomi Vaticinium implevit, qui abeunti prædixerat, eum in itinere periturum.

EPI-

EPIPHANIO

Mortem Luscus intentans alterum recipit oculum.

ECce tuas uno metitur lumine Gazas
 Luscus, & eliso cardine furta parat.
Poscit opes; premit ense caput, cum nulla supersit
 Præda, tuum, dixit, sit mihi præda caput.
Ille sed illicitam faceret dum vulnere messem,
 En priùs exclusum lumine lumen habet.
Corruit in gemitus, quin te jam pronus adorat,
 Iamque suum melius perspicit ille nefas.
Ille oculo quondam non te bene viderat uno,
 Lumina dum geminas, te videt atq; timet.

EPIPHANIVS AVARO

Binos eripit oculos, unum reddit.

POscit Avarus opes, quas tu Patrimonia Vulgi
 Feceris, instat, agit, teque, tuosque premens.
Lumina dum quærit, rutilum quæ fecerit aurum,
 Nulla retrocedens lumina cœcus habet.
Ille suum melius cernens sine lumine crimen,
 Poscere suetus opes poscere cœpit opem.
Incipis esse tenax, alter dum cessat, utrumque
 Postulat ille oculum, reddere utrumque negas.
Vnum habet ille tamen, Te fecit avarus avarum,
 Lumina qui repetit bina, negare docet.

INFULATAE VIRTUTES
IN SANCTISSIMIS.
OCCIDENTALIS ECCLESIÆ PATRIBUS EXPRESSÆ.

Infulata Sapientia.

AVGVSTINVS HIPPONENSIS.

Aurelius Augustinus
Octavo decimo Constantii anno natus,
* Non nisi Theodosii decimo vivere cœpit,
Primam ætatis partem ne quæras; in cœno perdidit.
Felix, qui demum scierit amissa redimere,
Felicior, qui potuerit.
Vera gaudia auspicatus, à gemitu,
Initiandus sublimioris doctrinæ Magister
Librum è cœlo jubetur accipere.
Sordes suas speculatus in pagina,
Vt eas vel obrueret, vel elueret,
* E Matris oculis lachrymas transtulit in suos.
Sibi, Matri, & Patriæ redditus,
Tenebras suas, dum in lucem edidit, illustravit.
Nunquam videlicet solem puduit è tenebris erupisse.
Nullius honoris avidus, omnium capax,
Meruisse contentus, habere contempserat,
Nisi plus merita, quam demissio potuissent.
Æquè scribenda faciens, ac legenda describens,
Moribus suis fidem ornavit, stylo defendit,
Veritatis amantior, quam sui.
Defæcavit infectam, refecit extinctam,
Vtilis, dum errores detegeret alienos,
* Sincerus, dum nec tegeret suos.

Hom-

Homine major in divina consurgens,
Ita Deum descripserat, ac si vidisset;
Nisi Angustias suas Augustū etiam sensisset ingeniū.
Iamque non habens ultra quid disceret, vel amaret;
Æquè annis ac meritis gravis,
Obsessa ex urbe migravit in cœlum.
Felix Africa,
Si crebrius hujusmodi monstra proferret!

EO enim tantum anno sub Christi Iesu, Virtutisq; stipendiis merere cœpit.

* Tunc enim primùm de filii salute sollicita mater esse desiit, cum Augustinum anteactæ vitæ sordes lachrymis luentem aspexit.

* Scripsit enim Retractationum libros, in quibus errores suos eâ libertate qua olim alienos correxit.

AVGVSTINI INGENIVM
Dei unius non capax.

SVpra hominum, mundiq; vias, supra omnia surgis;
Non capit ingenium, terra, fretumque tuum.
Te tamen usque capis; Mundo tu major utroque,
Quem capere haud valeat mundus uterque capis.
Si capis usque Deum, potes & Deus alter haberi,
Et mihi post Trinum quartus amandus eris.
Parce tamen, minor ipse Deo ; te mundus uterque
Non capit; at vires vix capis ipse tuas.

AV-

AVGVSTINI SAPIENTIÆ

Librum exhibet Cœlum.

AStra pluunt tacito lacrymarum ſemina nimbo,
Illa pluunt animo ſenſa pudica tuo.
Plaude; tibi nova lux oritur, nova pompa diei,
Lapſus ab Axe liber ſemina lucis habet.
Accipe; Dona tui ſunt hæc meliora magiſtri:
Doctorem terris ſic notat eſſe ſuum.
Tam bene ſiderei pingas quod gaudia mundi
Quid mirer? libros Aſtra dedere ſuos.

Vigilantia Infulata.

AMBROSIVS MEDIOLANENSIS.

Ambroſius re, quàm nomine dulcior,
Mel antè habuit in ore, quàm voces.
Avorum gloria nobilis, nobilior ſua,
Chriſtianus antè cæpit eſſe quam fieret.
E Prorege deſtinatus Antiſtes,
Subiratus virtuti ſuæ quod latere neſciret; effugerat,
Si eum ſola hominum ſuffragia delegiſſent.
Laboribus ſuis alienos abſumens:

Nulli

Nulli non intimus omnium sensit incommoda;
Ita miseros audiens, ut felices dimitteret,
* Ita feliciores admonens, ut linqueret infelices.
Principibus æquè carus, ac utilis,
Veneratus ut Patres, correxit ut Pater.
In hoc verendus, quod contemneret neminem,
In hoc timendus quod neminem formidaret.
Christi causam reputans suam,
Vt depressam erigeret, sæpe depressus,
Facundia hostes deterruit, constantia fregit.
Aures suas obstruens nulli, vocē omnibus exhibens,
Fecit incertum, audiendóne magis profuerit, an dicēdo,
Vocem virtute corroborans,
Disertissimus etiam cum taceret,
Nunquam avidiùs optabatur audiri,
Quàm cum diutius esset auditus.
Probis factus Asilum, flagellum improbis,
Vrbē suā eò meliorem reliquit, quò deteriorē acceperat.
Deficiente naturâ nulli deficiens,
Ita Præsulē se esse meminerat, ut senem se esse nesciret.
Quorum mores expresserat, veneratus exuvias
Exhibitos aliis honores promeritus
Vitam mutavit veriùs, quàm amisit.

* CVm enim nondum nomen dedisset Christo, ita tamen vivebat, ut adhuc Catechumenus in Episcopum sit electus.

* Cum aliquando in domum cujusdam, qui se felicissimum diceret, ex itinere divertisset, inde præcipiti gressu fugiens hominem monuit, ut caveret sibi; omnes videlicet illi calamitates in una imminere; quod probavit eventus: Paulo post enim domûs ruinâ obrutus interiit unà cum suis.

AMBROSII VIGILANTIA

Arianis ingrata.

MEl fueras, te nôrat Apis; Quis fecit acerbum?
Ambroſia, ut fueris, vix tamen ullus amat.
Vix ſuperi Ambroſio Cives paſcuntur; alumnos
Crede Erebi, ſuperum queis minus eſca placet.

AMBROSIVS

Vel in imagine Vigilans.

FLagra, rotas, vultuq; minax fera verbera torques,
Inque tuis rutilat flamma timenda genis.
Vita deeſt; tibi prima tamen non deficit ira;
Lux cadit ex oculis, non tamen ira tuis.
Scilicet excubias vigili quoque perficis umbra;
Eſt tua terrendis hoſtibus umbra ſatis.

Inſulata

Infulata Liberalitas.

PAVLINVS NOLANVS.

Paulinus ad felicitatem Italiæ natus in Gallia,
Optima quæque, cùm posset, elegit,
Cùm non posset, quæ eligere potuisset accepit.
Illis è Parentibus ortus qui talē mererentur hæredem,
Ita quæsivit ex moribus claritatem,
Ac si nullum habuisset ex genere.
* Musis amicus, ut earum levitatem gravitate corriperet sua;
Poëtam solo exprimens nitore carminis,
Artem omnem virtuti vectigalem effecit.
Assecutus Vxorem, quam tales decerent nuptiæ,
Vt omne vitæ genus suis erudiret exemplis,
* Sponsā Christo potiùs visus est accepisse, quàm sibi.
Diu peregrinatus, ut luci suæ latebras quæreret,
Quo se magis circumageret, magis accensus,
Illis se prodidit artibus, quibus abdere studuisset.
Cum omnia arriperet sibi, ut in egenos effunderet,
Coactus unà cū opibus operā suā Nolanis impendere,
Ita salutem curavit animorū, ut nō negligeret corporū:
Aliorum nunquam oblitus, sui sæpe non memor,
Vsurpare sibi non appetens, nisi omniū calamitates.
Quem in se vitæ amorem extinxerat, excitavit in suis.
Interceptus à Barbaris, ne melior sua esset, quàm Nolæ conditio,
* Omnium infelicissimus, si ullo felicior extitisset:
Nunquam se miserum doluit,

Nisi cum ærumnarum socios habere se vidit.
Libertati redditus, libertate sua redemit alienam,
Nunquã liberalior, quã cũ nõ haberet ultra quod daret.
Ex Africa in Italiam, ex Italia revectus in cœlum,
Felicitatem, quam suis vivendo creaverat,
Abstulit obeundo.
Præsulum Norma, quod ita vixerit;
Gloria, quod ita scripserit.

*FVit enim Poëta celeberrimus: Poëtarum tamen vitiis caruit non virtutibus.

Cum sponsa enim tanquam cum sorore vixit, cùm in Gallia, tum in Italia.

Nolâ enim à barbaris captâ, ipse etiam diu captivus in carcere detentus est, & vario suppliciorum genere exagitatus. Vide Bar.

PAV-

PAVLINI CHARITAS

Magnis à Cœlo muneribus compensata.

LVget inops, escamque rogat, nec Egenus Egenũ
  Abjicis, exhibitam non probat uxor opem.
Quod superest, tres ferre jubes in prandia cistas,
  Abdidit illa unam, prodidit illa duas.
Ecce tibi geminæ veniunt ad littora puppes,
  Tertia nempe oculos mergitur ante tuos.
Discit Avaritiem Pelagus: tribus eripit unam,
  Est Pelagi in misero quæ fuit antè fames.

PAVLINVS

Libertatem suam alienæ pretium facit.

POscit opem miseranda Parens natumque reposcit
  Quod matri posses credere, solus eras.
Illa petit: dare non renuis; licet omnia desint,
  Solus quod possis vendere semper habes.
Libertas pretiosa nimis, si dicere fas est,
  Invenit pretium par semel illa sibi.

THOMAS CANTVARIEN.

Charitas infulata.

Thomas Cantuariensium Athanasius,
In Patriæ natus incendio
Nunquam aut frigidus esse potuit, aut obscurus.
Æque naturæ, ac hominum beneficentiâ expertus,
Ita Regi placuit, ut alterum penè faceret Regem,
Ita Deo, ut alterum penè redderet deum.
Cùm ita placeret omnibus sibi uni non placens,
Et Regis, & Dei suffragiis factus antistes,
eò devenisse se doluit,
Vbi Deo placere non posset, & Regi.
Quò sublimiùs ascenderat, eò studens clariùs emicare,
Mutuatus à virtutibus radius esse cœpit illustrior,
Quàm posset ab invidorum oculis tolerari.
Principum legibus obstare paratus, si divinis obstarent,
Cùm Regi dare non posset, nisi quod adimeret Deo,
Ingratus videri maluit, quàm esse,
Cedêtib. cæteris quod unus & sibi sufficeret & veritati,
Aulæ jam gravis, quia levis esse nesciret,
liber esse non posset.
Nobilis exul ubique patriam inveniens,
Optimam causam, tolerantia sua meliorem effecit.
Nunquam memor injuriæ, nisi ut condonaret,
Suorum ærumnis indoluit, non doluit suis,
Tempori serviens, ut Deo serviret impensiùs,
Inter monachos ita vixit in sylvis,
Ac si nunquam inter aulicos vixisset in urbibus.

Corpo-

Corpori suo ea inferens damna,
Quæ vix Tyrannus inferre voluisset.
Exilium sæpè permutans, animum nunquam,
Revocatus in patriam, ut inde patricidio pelleretur,
Maluit adulatorum gladiis inter Aras occumbere,
Quàm Adulator in Aula regnare.

* EA ipsa die, qua Londini in Anglia natus est Thomas, igne in ejusdem ædibus excitato, tota penè Civitas conflagravit.

* Pulsus ex Anglia unà cùm suis ab eo ipso Rege, qui eum summis honoribus decoraverat, diu in Gallia inter Monachos sanctissimè vixit, corporis afflictationibus ita deditus, ut omnibus prodigii loco esset.

THOMÆ NATALITIUM

Patriæ incendio illustratur.

FLamma tuis instat dirum natalibus omen,
Te peperisse rogo credidit ægra Parens.
Ambustum Patriæ nascens fumare cadaver
Perspicis, est vitam flamma sequuta tuam:
Non timet Urbs flammas: potuit contemnere: Sed cur?
Nascitur amissis qui meliora daret.

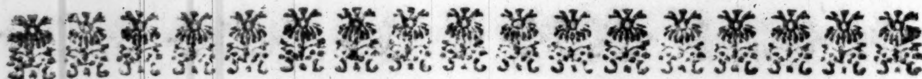
THO-

THOMAS

Regis furiis cedere nesciens occiditur ad aras.

QVàm te barbaricâ despectat fronte Tyrannus?
Heu tibi fit lictor, qui fuit antè Parens.
Despicis, expectas gladios, læto excipis ore,
Quæ spernis Regum vulnera ferre potes.
Occidis, atque tuo minias sacra templa cruore;
Regali fueras victima danda manu.

Infulata Lenitas.

MARTINVS TVRONEN.

Martinus Constantii miles antequam Christi,
Nescias an militiam laudabiliùs adierit an abjecerit.
Gloriã nõ minùs ex moribus appetens, quã ex armis,
Fortitudine militem retulit, virtute monachum.
Christo jam militans, cũ nondũ merere mũdo cessasset;
Nudus esse malens quam parum pius,
Dei beneficentiam provocans suâ,
Chlamydis parte totum emit Empyreum.
Cum in fures offenderet, suâ securitate defensus.
Illis

Illis nequitiam eripuit, qui sibi vitam rapere voluissent,
Æq; beneficus, cũ hęc adimeret, ac cũ traderet meliora.
Nihil ab Erebo metuens, nihil à cœlo non sperans.
Cum vivos bene mori doceret, mortuos bene vivere docuit. (membris:
Homine major, seu vitam daret animis, seu redderet
E Cœnobio coactus ad insulas,
Cum nemini deesse curaret, monachus esse nõ desiit.
Non minus admirandus cum Chlamydem divideret
Quàm cum hæc ita divisa connecteret.
Cũ miseris donaret omnia molestis omnia cõdonaret:
Nihil habens quod Dei causa non daret;
Nihil appetens, quod à Deo non acciperet.
Illustravit virtute prodigia, prodigiisque virtutem.
Ita reveritus homines, ac si timuisset,
Ita Deum, ac si non amasset.
Se unũ habuit, quẽ contemneret, unũ quẽ non amaret.
* Laborũ nunquã avidior, quã cum diutiùs laborasset.
Cum inter homines nil nisi cœleste saperet.
Inter Cœlites, nihil humanum,
Ita voluerat in Cœlis gaudere cum Deo,
Vt non desineret in terris desudare cum suis.
Votorum litem componens totus elatus in cœlum
Nescias utiliórne terris fuerit, an Cœlo carior.

* OFfenderat in Latrones Martinus, Stricto gladio rogant an timeret. Ridet ille; & se nunquam minus timuisse testatur, sperasse enim in majori discrimine sibi Deum propius affuturum. Qua securitate permoti fures, eum secuti in cœnobio sanctissimè senuerunt.

* Cum suos jam moriturus videret gementes, in ea notissima verba prorupit, si populo tuo sum necessarius non recuso laborem, &c

MAR-

MARTINI
IN MISEROS
Clementia singularis.

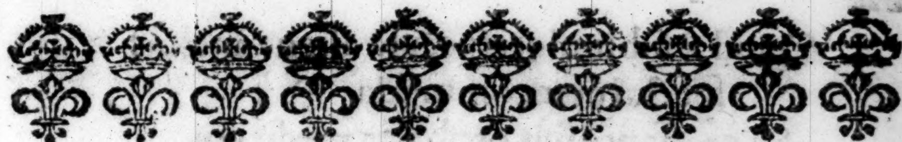
NVdus adest, tremulisq; probat sua damna lacertis,
Depressóque oculos sauciat ore tuos.
Est tibi sola Chlamys, stricto quam dividis ense,
Et Chlamide ex una, téque, inopémq; tegis.
Dividis? at tectum cernes dum veste Tonantem,
Quam cuperes partem non habuisse tuam?

MARTINI LENITAS
Latrones à latrociniis avocat.

DVm tua multiplici premitur Latrone Crumena,
Ille aurum, vitam postulat ille tuam.
Ast hilari tu fronte minas contemnis, & aurum
Ore vomens, aurum ferrea corda facis.
Fausta latrocinio pietas; quod posceret aurum
Tu dare non poteras; quod potes inde dabis:
Felix quisque tuas cupiat decerpere Gazas;
Virtus quam possit carpere, sola tibi.

Magna-

Magnanimitas Infulata.

CYPRIANVS CARTHAGI.

Cyprianus,
Vt Africæ geminaret ardores, natus in Africa,
Nobilitatem quam nascendo meruerat,
Vivendo fecit amplissimá, immortalẽ reddidit obeũdo.
Æquè fœcundus ingenio, ac facundus eloquio,
Nunquàm discere renuens: nunquã dedignatus docere,
Suum etiam Carthagini Tullium dedit,
Vt quando desierat armis cum Roma contendere,
Eam conaretur facundiâ superare.
Nihil se scire reputans, cũ Deum se ignorâsse cognovit,
A Cæcilio & mores accepit, & Nomen;
Futurus maximus, cum Christi quæreret gloriam.
Qui ita magnus extiterat, dum tantũ quæreret sua,
Sibi uni utilis esse jã nesciens, Deo ingratus esse jã nolẽs
Acceptam lucem ita diffudit in cæteros,
ut in se non minueret.
Pro veritatis patrocinio sæpe progressus in forum,
Ratus intempestivam in tam bona causa facundiam,
Eam ita neglexit,
* Vt tantæ Cypriani negligentiæ nulla solertia possit æquari.
Quo propius ad Deũ accederet, ab uxore, natisq; recedẽs
Cum se deprimeret infra cæteros,
supra cæteros meruit collocari.
Præsul esse gavisus,

Quod

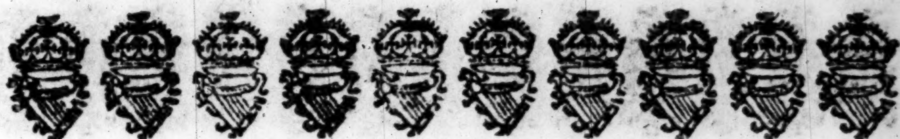
Quod è sublimiori specula aliena meliùs
spectaret incommoda
Se grassante suis probavit medicum,
bacchante Tyranno Patronum.
Barbarorum sævitiem præcavens non effugiens,
Cum omnium animos in se uno servaret;
Diu delituit, non quia timidus sed quia prudens,
Cum tuto posset adhuc latere,
& honestè jam posset erumpere.
Suis æquè utilis cum lateret, ac cum erumperet,
Quos sæpius verbis accenderat, accendit exemplis.
* Non illibentiùs vitam amittens, quã alter eriperet,
Quæ virtutibus accenderat odia extinguẽs sanguine,
Se ita vixisse, ut strenuè mori mereretur ostendit.

* TEstatur de seipso Cyprianus eodem studio, quo cæteri excolere curant Eloquentiam se curasse negligere, postquam à Cecilio est vocatus ad Christum. Nihilominus tamen ejus facundiam non solum Lactantius, Nazianzenus, Hieronymus, Augustinus, sed universa posteritas admirata est.

* Ad supplicium ductus viginti quinque aureos, qui sibi superfuerunt, Carnifici tanquam de se optimè merito dari jussit.

CY-

CYPRIANVS

Novum iu Africa monstrum.

ALLEGORIA.

QVàm variũ, quantúmq; sibi parit Africa monstrũ?
Mane fuit corvus, vespere Cycnus erat.
Guttura si moveat flammas jaculatur, & ignes,
Igne flagrat, ullas vix tamen horret aquas.
Si volat, Empyrei fastigia summa pererrat,
Vtque necem fugiat, non timet usq; necem.
Vnum erat; at monstro quot monstra includit in uno?
Nobilius monstrum vix dabit ulla dies.

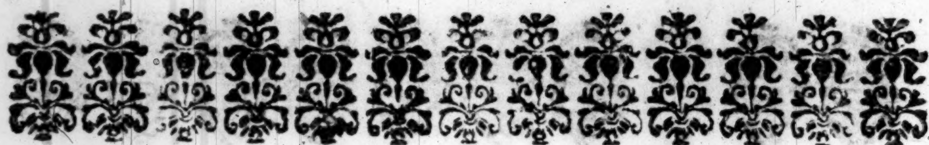

CYPRIANI

In Morte magnanimitas.

QVæ nova mõstrifero renovas portenta sub Axe
Vitam quò valeas perdere vulnus emis.
Vita tibi pretiosa fuit, quid prodigis? an mors
Vt pretiosa tibi cedat emenda fuit.

Forti-

Fortitudo Infulata.

EVSEBIVS VERCELLENSIS.

Eusebius Vercellensis
Non ad unius glotiam Provinciæ natus
In Sardinia vitam, in Latio fidem,
In Insubria Palmam accepit.
Romano Pontifici à Matre creditus Puer;
Vt sub eodē pręceptore Eusebius erudiretur, & mūdus,
Cujus virtutem acceperat, accepit & nomen,
Roma se dignum non reputans,
Nisi addictā spectaculis urbē novo pasceret spectaculo,
Virtutes omnes in se tanquàm in theatro circūtulit.
Cum ipse Romæ, non ipsi Roma sufficeret,
Monachorum mores è Græcia in Italiam devehens
Novæ philosophiæ & auctor esse meruit, & idea.
Vercellas accitus
Vt Vrbem antiquissimam suâ innovaret industriâ,
Nolens ita vacare cæteris, ut sui se vellet oblitum,
Dignus visus est,
Qui ut præiverat monachis, ita & præiret Episcopis.
Vt virtutes meteret, vitia demetens;
Vt veritatem firmaret, errores enervans.
Illis diu placere non potuit,
Quibus æquè virtus, ac veritas displiceret.
Athanasium damnare renuēs, ne se quoque damnaret,
Maluit cū eodē exul abire, quā Iudex in eundē sedere,
Infelix Italia, si quē daret Athanasio sociū nō habuisset;
Ita

Ita exilium tolerans, ut videretur optâsse,
Ita suos literis roborans, ut vix crederetur abiisse,
In pessimi Principis funere reviviscens,
Vrbi suæ redditus eam reddere studuit veritati.
Iterum tamen frementibus iis
Qui æquè in se, ac in aliis probitatem odissent;
Multiplici supplicio deleri potuit, non terreri.
Dignus qui veritatis annos æquaret,
Qui obrutæ superesse noluerit veritati.

* CVm Eusebius Pontifex maximus ad Ecclesiæ Clavum sederet, Eusebius, qui nondum ab Ephebis excesserat, Romam est à matre deductus, & summo Pontifici oblatus, ut eum erudiret, quem meliorem demum vitæ authorem agnoscens Eusebius, eius nomine voluit appellari.

* Cum sub Constantio Cæsare Athanasium Alexandrinum damnare renuisset Eusebius, est relegatus in Phrygiam, unà cum Dionysio Mediolanensi Episcopo, & Hilario Pictaviensi.

EVSEBIVS ATHANASIVM
Damnare recusat.

ALter avernalem resecas Athanasius Hydram,
Vnica in Alcides incidit Hydra duos.
Alter ut Euristheus socium damnare Gigantem
Percupit, idque dolis quærit habere tuis.
Condemnare tuos alieno in nomine mores
Ipse negas: te sub iudice causa tua est.

In exilio Fortitudo.

Est tibi nulla quies, terras iactaris in omnes
Visa tamen tecum est pulsa, repulsa fides.
Te sequitur quoque pulsa fides, Phrygiámque pererrat,
Discit ab exemplo fortior esse tuo.

CAROLVS BORROMEVS

Infulata Charitas.

Carolus Borromeus
* Natus cùm novo lumine geminus,
Se tenebrarum non esse filium vel nascendo probavit,
Avorum gloriæ memor, ut eam geminaret in sua.
Se talem exhibens in Pueritia, qualem optasset in senio.
Virtutum iter nescias an potuerit absolvere sanctiùs,
An inchoare maturiùs.
Infrà probitatem nil habens literis carius.
Probitate nil reputans pretiosius.
Cùm artes non appeteret, nisi quas optare debuerat,
Obtinuit, quales optârat.
Pio Quarto affinitate carus, virtute carissimus.
In Atlantis suffragium novus accitus Alcides,
Etiam sine socio mundum ferre se potuisse probavit.

Non tam alienæ beneficentiæ quàm meritorum suorum suffragio,
Purpuratis adscriptus.
Iure dubites an maiorem dignitati contulerit,
An à dignitate retulerit dignitatem.
Vt Patriam virtuti redderet, Patriæ redditus.
Nunquam mentem suam acuratiùs coluit,
Quàm cùm etiam coleret alienam.
Virtutum semina voce manuque jacens,
Sudore ac lachrymis alluens.
Dignam laboribus messem obtinuit.
Dignam messe mercedem accepit.
Vt securiùs quiescerent sui, quietem adimens sibi,
Venalis omnibus, si pretium habuisset,
Nescias an omnium Pater esset, an servus:
Animi sui nitorē in templis exprimens, vastitatē in donis, ut auri prodigus, ita vitæ minimùm tenax,
*Quàm nō amaret utrúmq; in Pestilētia demonstravit,
At non ita Carolum amaverat Deus, ut Caroli gregē odisset.
Vitam accipere renuens, quā solam non posset accipere,
Mori volentem coëgit vivere,
Donec fatigari nescium terris eriperet, cœlo redderet,
Gavisus in ætate ferrea aureum hominem revixisse.

EO enim ipso, quo natus est tempore, novo quodam lumine matris cubile refulsit.

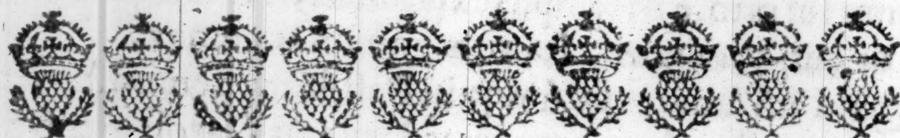
* Grassante enim pestilentia non solùm opes in miserorum subsidium erogavit, sed vitam suam, ut alienam servet in certum discrimen adducit,

CAROLI BORROMÆI

Mira in pauperes Charitas.

PRodigus esse aliis poteras tibi factus avarus,
Cùm nihil ipse habeas, prodigus esse potes.
Vertere velle solum te suspicor; omnia vendis.
Quæris opes tecum semper habere tuas.

CAROLI CHARITAS

Pesti Timenda.

ECce manu geminâ diram quatit aspera falcem.
Et viduat miseras mors sine lege domos.
Obvius esse potes; te transeat illa paratam.
Sæpe etiam visa est præteriisse dapem.
Vilis erat tibi vita; potest mors credula vilem
Temnere, decepta est sensibus illa tuis.

Bene-

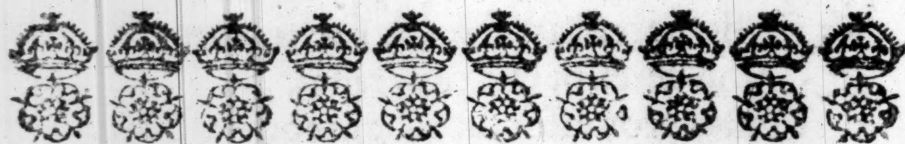

Beneficentia Infulata.

REMIGIVS REMENSIS

Remegius ingens Galliæ prodigium,
Ingenti prodigio natus est.
Vitā prodigiis inchoās prodigiis transiens, & absolvēs
Hoc primum edidit in orbe prodigium,
Vt sterile parentum senium fœcundaret.
Non deterior esse cùm cœpit,
Quàm promissus fuerat, antequam esset.
Lacte quod suxerat, cæco reddidit oculos.
Agēte Deo, ut cū nova luce, novi etiā oculi nascerētur,
Prima in ætate inchoans, quod perficeret in extrema.
Crederes è senibus, senem natum esse, non puerum
Ne cautior esse desineret elapsus ad cautes.
Se victorem facere studens,
Vbi nullus erat, quem vinceret.
Seipsum impugnans, de seipso etiam triumphavit;
Dignus quem cogerent præesse Remensibus.
Cum scita bene præesse cogeret sibi.
Adolescentiam præcoci senectute nobilitans,
Labores suos quo inchoavit ardore confecit.
Nunquam ad metam aspirans.
Quod nullam pateretur habere.
Igneum credidisses,
Nisi quod sæpe excitatos ignes extinxit.
Peccata nesciens, nisi ut corrigeret.
Ærumnas omnium scire cupiens, ut curaret.
Dei largitatem implorans, cum humana deficeret.

Cœlum telluris alumnis; terram cœli donis implevit.
Invictissimum Regem Christi Regno subjiciens
Galliam universam cœlo vectigalem effecit.
Regibus maior, cui tanta licerent in Reges.
Extrema in ætate cæcutiens
Vt cæcitatẽ curare se, & tolerare potuisse probaret,
Vnum in ea dignoscens commodum,
Quod se melius videre iam posset.
Tandem oculis lucem reddens, animum Deo,
Ita migravit è vivis,
Vt tamen in tumulo vivere videri posset.

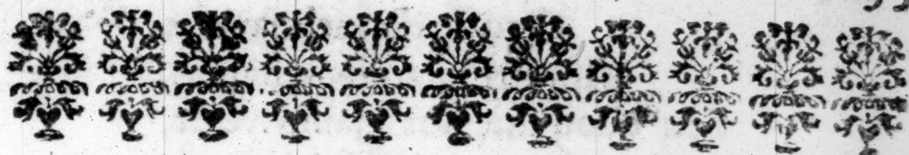

REMIGIVS CÆCVS

Cæcis oculos reddit.

DIves eras, factusque tamen de divite pauper,
Perdere quæ valeas omnia Pauper habet.
*Cæcus adest poscitque oculos, oculatus abivit,
Visus at est oculos inde referre tuos.
Ipse cares oculis, dederas qui lumina cæco,
Prodigus es, te oculos credo dedisse tuos.

REMI-

REMIGIVS EXCITATVM in Vrbe ignem *Sui corporis expellit objectu.*

VRbem flamma vorat, variis furit excita ventis;
Est cinerum cumulus, quod decus urbis erat.
Flammas quisque fugit, flammas Remigius ultro
Increpat, oppositos pellit & urbe rogos,
Igneus es, socio cur se non iungeret ignis?
Totus es in lachrymis, horruit ignis aquas.

Infulata Religio.

HILARIVS PICTAVIENSIS.

Hilarius
Oppressæ veritatis Hilaritas,
Hilaratæ securitas,
Quam vitam semel accepit in Gallia,
Galliæ non reddidit semel,
In errorum tenebris, ad meliorem lucem aspirans:
Dũ Philosophiã, scrutaretur humanã, Divinã invenit,
Errore suo felix,
Quod perniciosa quærens invenisset utilia.
Nequitiam suam detestatus, ubi primum agnovit,
Eo citiùs virtutum iter absolvere satagens,

Quo serius inchoaverat;
Monstri loco cœpit haberi,
Seu quod sine noxa jam viveret,
Seu quod sine erroris suspicione doceret.
Quã unã à Deo acceperat filiam eidem despondens,
* Sibi maluit ablatam videre, quam sponso;
Nunquam visus hilarior,
Quã cùm Deum hujusmodi nuptiis sibi fecit affinem.
A Pictaviẽsibus cõtra errorũ Auhores electus in Ducẽ;
Cum ab hostibus nec tolerari, nec vinci posset,
Relegatus in Phrygiam, novum solem ab Oriente
In Occidentem duxit:
Stylo decertans, cum ultrà voce non posset,
Quod hostes minarentur appetens, quod pollicerẽtur
contemnens, iis ipsis, qui timeri voluerant cœpit
esse timendus.
Vt perditum Principem, æquè voce,
ac moribus cessaret arguere.
Magis indoluit quod rediret in Patriam quã quod
Pugnasse se pro veritate non reputans, (abiisset;
Quod non occubuisset in pugna.
Absentiæ suæ damna rependens,
Laboribus suis beaverat Gallias, authoritate defẽderat,
Nisi cœlo pretiosior extitisset,
Quàm ut diutiùs linqui deberet in terris.

* ABram filiam hortatus ut humano contempto connubio divinum assumeret, cum quod optaverat impetrasset & Deum rogavit, ut quam eidem desponderat filiam, antequam noxa graviori læderet Innocentiam in Cœlum raperet. Nec vota refellit eventus. Filia enim dormientis in morem quievit in Domino

Domino. Ipse verò miraculis clarior esse mox cœpit.

*EPiscopi enim Hæretici, qui ejus sapientiæ, atq; virtuti pares esse non possent, metuentes ne libertate qua perorabat apud Constantium Cæsarem eum ab Arianis averteret, authores fuerunt eum ab exilio revocandi, magis optantes eum Cæsari eripere, quàm Pictaviensibus reddere.

HILARIVS

Amorem Christi Filiæ præfert.

VNica virgo tibi, numeri quæ damna rependat,
 Vnica felicem te facit esse Patrem.
Iam fuerat jungenda viro; cum sponsa Tonanti
 Ducitur, affinem te facit illa Deo.
Conjugio veneranda novo, jam debita Cœlo
 Astra petit, viduum deserit illa Patrem.
Quid mirer, si dona tibi Deus omnia credat?
 Mirer, si socero non daret ista gener.

HILARII

Pro Religione Labores.

QVam bene diva tuo facundia ſedit in ore;
Vel Deus eſt verbis viſus egere tuis,
Si labat alma fides vario colliſa Tyranno,
Quæ fidei fuerat cauſa', erat illa tui.
Sive Deum minuit, Patremque coarctat in unum
Arius, eſt ſtudiis obrutus ille tuis.
Cuncta potes, pendentque tuis fermè omnia votis:
Quartus an es, Trinum, qui facis eſſe Deum?

Inſulata Miſericordia.

DONATVS ARETINVS.

Donati ſi vitam diſcutias,
Deo natum credas eſſe non mundo.
Martyrum filius, ut martyr dedicatur à Patre.
* Æquè martyrem dicas cum patris adeſſet ſupplicio,
Ac cum occumberet ſuo.
Sibi relictus, & Deo, quē præceptorē haberet & patrem
Ita mores perficere potuit ſuos,
Vt dignus videretur, qui etiam perficeret alienos.
Vndequaq; mirandus, quod mortuis vocē daret, & vitā;
Cùm

*Cũ vitrea vasa cõnecteret, vitreos homines solidaret.
Tenebratum filiis luce displicens sua est detrusus in tenebras;
Nunquam illustrior quam cum alienâ luce careret.
Tyranni tormenta non metuens quòd amaret.
Major visus est, quod ea siccis exciperet oculis,
Quàm quod imbres siccis exciperet vestibus.
Tandẽ Deo reddere cupiens quod ab eodẽ acceperat, maluit capite carere, quàm fide.

---

*CVm enim Parentum suppliciis interesset puer, maximè doluit quod iisdem superstes esse cogeretur.

* Fractum à Barbaris Calicem integrum reddidit Sacerdoti, mortuum revocavit ad vitam, Pluviã impetravit in maxima siccitate, quam tamen cum totam excepisset in agro, siccis tamen semper vestibus fuit.

DONATVS

Suorum miseratus ærumnas Pluviam impetrat.

HEu Pluvias implorat humus, millenaque pandit
Guttura, milleno gutture poscit aquas.
Ipse tuas terræ precibus coniungis, & undis
Cuncta madent, solus sub Iove siccus eras.
Astra natare putes fusumque liquescere cœlum
Arva tenens sicca veste serenus eras.
Vel lacrymis satis udus adhuc non excipis imbrem,
Vel tuus immensas ebibit ignis aquas?

Donatus

DONATVS

Sacerdotis lacrymas miseratus
Fractum redintegrat calicem.

FRactus erat partesque simul contritus in omnes;
Nec poterat mystis utilis esse calix.
Frusta legis, miseri partesque cadaveris aptas,
Hæ coëunt; simul est qui fuit ante calix.
Fracta ligare potes, nullo qui frangeris ictu,
Scilicet integritas integra cuncta facit.

Innocentia Infulata.

ALOYSIVS TOLOSANVS.

Aloysius è Rege natus ad Regnum
Nunquam se Regē credidit, nisi cū se subderet sibi,
Mundo jàm utilis, cùm vix erupisset in Mundum,
In captivi Parentis locum suffectus Puer
Carcerem suum eruditione multiplici Lyceum fecit.
Quò arctius tenebatur in terris,
eò liberius in Cœlum evolans,
Optimam mentem nec vinci, nec vinciri posse probavit.
Non ideò Innocentiam minuens, quod ætatē augeret,
Sui Regnum Regno nobilius reputans suo,

Vt

Vt se omnium maximum faceret
Inter minimos omniũ minimus haberi voluit, nõ esse.
Coactus Tolosanis præesse, quandoquidem
ad imperium natus erat,
Nescias an se omnium servum factum crederet,
An omnium Patrem,
Vt vitam produceret alienam contrahens suam,
Meritis addens, quod annis adimeret.
Virtutum iter cum alius inchoaret absolvit.

ALOYSII INNOCENTIA

Innocentibus Salutaris.

PRodierat, primasque puer captaverat auras,
Cum misero facta est ultima prima dies.
Te vocat ægra parens, videat licet illa sepultum,
Et tumulo vitam, poscit, habetque tuam.
Servaras puero, tibi quos mors sustulit annos,
Quid mirer fuerit si tibi vita brevis?

ALOYSII INNOCENTIA

Nocenti utilis.

OCcidit hostili suspensus ab Arbore miles,
Ille tuam moriens usque requirit opem.
Promptus ades, funemque secas, ter vincula nectunt,
Ter sensere tuas vincula fracta manus.
Quæ tibi rapta fuit, Misero iam reddita vita est,
Illum vis annos vivere, crede, tuos.

Tole-

Tolerantia Infulata.

CLEMENS ANCYRANVS.

Clemente Ancyrano
Nullum virtus defendit æquius, nullũ exercuit durius;
* A Sophia matre Sanctiori Philosophiæ genitus,
Nulla in se admittens peccata, omnia puniens
* Martyr videri potuit, antequam esset.
Nondum adolescens, iam tamen pauperum Pater,
Omnibus melior, omnibus præfici meruit;
Nunquã demissior cæteris, quã cũ esse potuisset elatior.
Dioclesiani furiis interceptus,
Octavum supra vigesimum annum exegit in pœnis.
Agente Deo, ut quando erat in mundo feritas,
Quæ omnia infligeret mala,
Esset & Charitas, quæ omnia & toleraret,
Sæpe in frusta concisus, nunquam non integer.
Cum per nulla vulnera nimium ingens animus posset
Tandem suis redditus (exire.
Dum hostiam Deo daret Dei hostia factus.
Gemina victima, sacrificium unà cum vita conclusit.

*Sophiam sanctissimam feminam matrem habuit Clemens, quæ cum prænosceret cum martyrẽ futurum, vel in fasciis tanquã martyrem venerabatur.
* Mirum enim erat, quibus se pœnis affligeret, ut se gravioribus suppliciis dignum redderet.

CLE-

CLEMENS

Inter Sacrificia occiditur.

DVm sacra ſidereo faceres libamina Regi
Cæderis, & minio pingitur ara tuo.
Victima eras longos nimium contuſa per annos,
Non alio decuit te cecidiſſe loco.

CLEMENTIS

In ſuppliciorum diuturnitate Tolerantia.

TE prope ter denos lictor vexaverat annos,
Feſſus erat curis mundus uterque tuis.
Non tamen ulla tuos videt inclementia luctus,
Aut potis eſt duros ore ciere ſonos.
Indita quanta tibi clementia; nulla tyrannis,
Nulla aliis supereſt; nam data tota tibi.

Pro-

Providentia Infulata.

MAXIMVS TAVRINENSIS.

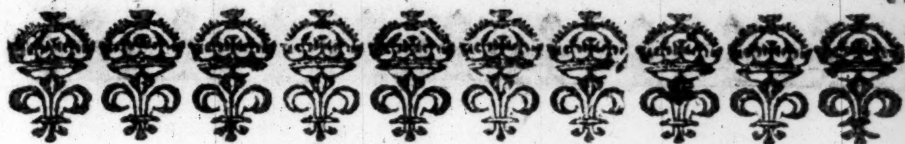
Maximus Taurinensis,
Capacissimi mensuram nominis factis exæquans.
Se etiam in minimis maximum fecit.
Magnitudine sua omnium oculis proditus.
Nunquam se maximum doluit,
Nisi cum omnium minimus esse non posset,
Ideo se maximum negans, quod adhuc majorē faceret,
Dignam magnitudine sua sedē dignè potuit occupare.
Ingenii claritatem Eloquii nitore componens.
Vtrumque, innocentiæ candore perfecit.
Æquè in dicendo fugiens, ac in agendo peccata,
Vrbem suam Augustam, si non invenisset effecerat.
Tandem cum Cœlitum vitā transtulisset in terras,
Dignus visus est qui transferretur in cœlum.
Beata Civitas, quæ talē habueris, beatior quę merueris,
Beatissima, quod semel amissum,
In Antonio Provana recuperes.

ELoquentissimus enim extitit, ut ex iis, quæ scripsit constare potest. Cæterùm cùm minus nota sint ejusdem præclara facinora, hinc est, ut Elogium penè ex ipso nomine deduxerimus.

MA-

143

MAXIMI PROVIDENTIA

Maximum Taurinensibus impetrat Præsulem Antonium Provanam.

MAximus alter adest similem dat maximus alter,
Authores produnt maxima dona suos.
Maxime, si pergis tales dare, Maximus ut sis,
Vix poteris donis non minor esse tuis.

MAXIMI ERGA TAVRINENSES

Providentia Singularis.

PAr tibi nomen habes, tantum capit omnia nomen,
Sed dare si pergas maxima, major eris.
Alter erit, tu qualis eras, quàm maximus es tu?
Ni dederas alios, Maxime, solus eras.

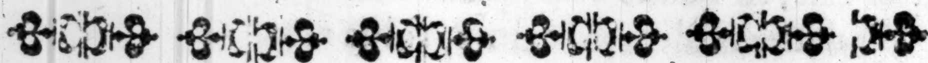
Insulatæ

Infulata Remissio.

ANSELMVS CANTVARIEN.

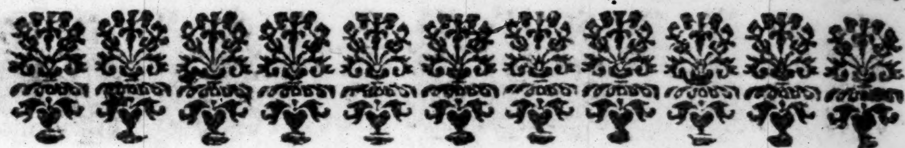
Anselmum, Augustæ Prætoriæ cœlum dedit,
Cœlo Angliam reddidit.
A vitiis ætatem exorsus in virtute confecit,
Miserãdus, quod ita cœperit, mirãdus quod ita desierit.
* Sæpè cum Patre vexatus, sæpius secum
Æquè nescius quid eligeret, ac quid optaret,
Tandem mores unà cum solo mutavit.
Eò velocius virtutis iter emensus,
Quò se à meta noverat remotiorem.
E cœnobio vocatus ad infulas,
Nescias an monachi partes acuratiùs impleverit,
An Episcopi.
Regis perfidiã utiliter carpere malens, quàm perniciosè (lactare.
Pacem non amans, quæ cum æquitate pugnaret.
Minus fœlix esse maluit, quàm minùs fortis videri.
Iterum revocatus, iterum pulsus,
* Regis duritiem duritie molliit sua.
Immortalitatem, & stylo, & virtute promeritus,
Oppressam angustiis vitam cum meliore mutavit.

*OB crebra cum Patre jurgia disciplinæ impatiens secessit in Gallias, ubi Christi militiæ nomen dedit.

Constantia enim Anselmi factum est, ut Rex impius errorem agnoscens malè cœpta damnaret.

AN-

ANSELMI

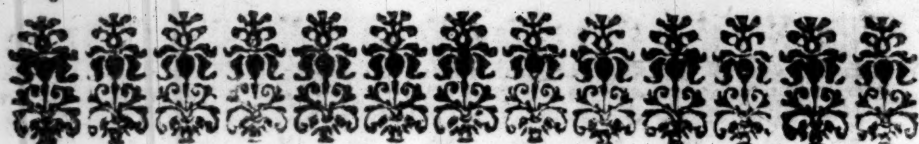
Demissionem referentis Imago.

CErnite depressos arcana in pectora vultus,
Pectore nobilius nil videt ille suo.
His levior fuerit quondam cum visus in oris,
Quæ tunc intulerat damna pudore luit.

De eadem imagine.

PEctore fixa manus medio; se despicit ore.
Quod servant pectus Lumina, dextra premit.
Ille suas cùm servet adhuc sub pectore Gazas
Quàm bene custodem fecimus esse manum.

Infulata Pietas.

MAVRILIVS ANDEGAVENSIS.

* Maurilii si Patrem spectes, aut Patriam
Vix credas nasci nobilius potuisse;
Si vitam speculeris, ac mortem,
Dubites an potuerit vivere sanctior; an obire securior.
Felix quod Ambrosium, ac Martinum audierit,
Felicior quod expresserit.
Profectus in Gallias, ut novum daret Galliis Thaumaturgũ,
Eas & prodigiis illustravit, & meritis.
Cùm æq; ille omnibus, ac illi omnes subesse percuperent
Se uno gemente factus Antistes,
Auxit unà cum dignitate Prodigia.
Peccata detestatus ubi erant, metuens ubi non erant.
* Cùm in se certa punire nequiret, dubia puniit,
Sui nimium rigidus Censor,
Quod totam lenitatem suam servaret aliis.
Ab exilio, quo se ipse mulctaverat prodigio revocatus,
* Cùm jam septennium mortuos revocaret è tumulis,
Homo esse desiit, quod jam Deus esse cœpisset.

*PAtria Mediolanensis extitit, quæ Vrbs dicta est olim altera Roma; genere verò Patricius, & è prima nobilitate.

*DVm sacra Deo faceret, vocatus à femina, ut morientem puerum sacro chrismate initiaret, superûm deliciis delibutus, seriùs adfuit, quàm ut feminæ vota compleret; jam enim obierat puer. Hac de causa fugit à suis, certus nunquam redire, nisi Puerum sibi redderet Deus. Post septennium inventus, iterum rediens, puerum etiam reddidit vitæ.

MAVRILII CVLPÆ
Quales.

Te monet ægra Parēs; moriens tibi pupulus adstat,
 At superi sensus detinuere tuos.
Puppus obit, te noxa movet; fugis exul ab urbe,
 Cum puero, requies est quoque rapta tibi.
Qualis erat tibi vita; Hominum quā impervia noxis?
 Si quoque cum superis sistere culpa fuit.

MAVRILII

Iu Puerum mortuum charitas singularis.

PVppus obit, nec noxa tua est; facis ipse, fugamque
Arripis; Exul & es legibus ipse tuis.
Te revocant superi; tibi sed ni stamina reddant,
Quæ fuerant Puero fracta, redire negas.
Iam cinis est, septemque puer jacet obrutus annos,
Vita tamen puero te redeunte redit.
Si tibi sic superi placeant, refugumque reducant,
Vt redeant alii; sæpe fugandus eris.

Pœnitentia Infulata.

FVLGENTIVS RVSPENSIS

Fulgentium
Nescies an ex fulgure, an ex fulgore deducas,
Fulgoribus suis bonos attrahens, malos exterrens,
Fulgere cum nunquam desierit,
Sæpe non desiit fulgurare.
In Africa natus novum ex Africa monstrum eduxit,
Hominem videlicet,
In quo nihil humanum aspiceres, nihil ferum.

In

In Christi domo malens inquilinus esse,
Quàm in sua dominus,
Inter monachos ac inter Episcopos docuit,
Omnia virtutem agere,
Omnia posse etiam tolerare.
In Sardiniam relegatus,
Quod gemini solis ardores Africa pati non posset,
Cum se antequam pelleretur exulem crederet,
Mutavit exilium, Patriam non amisit.
Ruspensibus redditus,
Vt omnes sibi similes faceret se nulli dissimilē fingens,
Immortalitatem & sibi acquisivit, & suis.

FVLGENTIVS.

In Exilio.

FVlgur es, horret adhuc tua nempe tonitrua miles
Barbarus; es fulgor, quem quoque cæcus amet.
Cur tamen externas jam te vomit Africa in oras?
Non potuit Soles Africa ferre duos.

FVLGENTII IN EXILIO

Pœnitentia.

VIx te ferre potes, nequiit quem ferre Tyrannus,
Te premit ille odiis, te premis ipse flagris.
Quæ tibi non faciant alii facis ipse, tuique,
Vt dominus possis esse, Tyrannus eris.

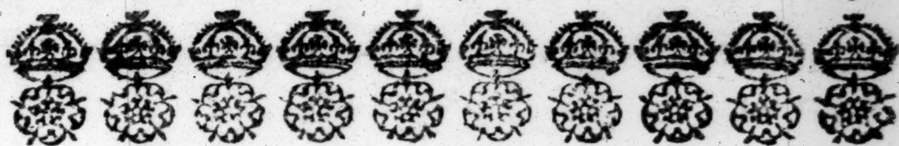

Fides Infulata.

APOLLINARIS.

Apollinaris
Ita sub Petro Præceptore profecit,
Vt alterum penè crederes Petrum.
Vmbra igitur Petri cum esset,
Quidni omnia pelleret mala?
Cæcorum aperiens oculos,
Cum tamen videri minimùm vellet,
Veritatis lucem & oculis instillavit, & animis,
Senes bene mori docens, pueros optimè vivere.
Cum messem suam Ravenna non caperet,
Sæpe pulsatus, & pulsus, ignem calcare non horruit.
Eam expertus in igne Clementiam,
Quam omnes experirentur in ipso.
In Etruriam à muto vocatus
Et linguam dedit, & reddidit mentem.
Nunquam facundior,
Quam cum mutos faceret vel tacendo facundos.
Prodigiis proditus suis cum se nulli curaret prodere,
Mortuos excitans, ut bene doceret vivere,
Nullo victus supplicio, quod omnia sperneret,
Æquè se fortem exhibuit, ac Nero ferum.
Mari commissus
Vt in omni elemento suum robur imprimeret.
Acerbius jactatus in terris, quàm fuisset in mari,
Lictores quos fatigaverat in Italia,
Sanguine suo satiavit in Thracia.

APO-

APOLLINARIS FIDES

Mortuos excitat.

DElitet exanimis gelidâ conclusus in urna;
Iam cinis est, flammas sed dabit iste cinis.
Ipse vocas, primumque jubes remeare sub axem,
Excitus ad voces prosilit inde tuas.
Quid mirer, repetant accita cadavera vitam?
Hoc ego plus mirer, te quoque posse mori.

APOLLINARIS FIDES

Omnibus salutaris.

SI loqueris das cæco oculos, ægróque salutem,
Quanta tamen pateris, dum quoque tanta facis?
Cuncta potes tolerare, potes quoque tollere; sed te
Tollere vulgus amat, nec tolerare potest.
Plura potes tolerare tamen, quàm tollere; vulgi
Nempe odium toleras, tollere & usque nequis.

FINIS.